

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A nagyváradai csendőrtovábbképző és altiszti iskola zárvizsgálója.

Ista: Soltész Imre csendőrfőhadnagy.

A csendőrlegénység eddigi kiképzése a csendőrkerületnél történt, hol a próbacsendőröket tiszti felügyelet mellett altisztek, az altisztjelölteket pedig egy — oktató — főtiszt és négy altiszt képezték ki.

A próbacsendőrök mintegy négy, az altisztjelöltek pedig mintegy hat hónapig állottak kiképzés alatt.

Ezen kiképzésnek az volt a hátránya, hogy a hány kerület, annyiféleképen történt az oktatás is és az oktató alantos tisztén kívül, csupán altisztek tanítottak, kik már képzettségüknel fogva sem voltak alkalmasak arra, hogy a szakismereteken kívül általános ismeretekre is tanítsák a legénységet; a közbiztonsági szolgálat tulajdonképeni ellátói és legfontosabb tényezői, a járőrvezetők pedig egyáltalában nem részesültek külön kiképzésben s így ezek csupán az örsön szerzett tapasztalataikra voltak utalva.

Ezen eddigi kiképzési rendszer a mai kor követelményeinek többé nem felel meg s ezen változtatás ujonnan létesült nagyváradai csendőr-továbbképző és altiszti iskola, a mely külön szakszerű oktatásban részesíti elsősorban a járőrvezetőket, a kik megszerezvén az ismereteket és az általános műveltséget, hivatva lesznek a lakosság eddigi rokonszenvét fejleszteni s így a közbiztonsági szolgálat terén az eddigieknel is nagyobb eredményeket felmutatni. Egy helyen történvén az oktatás, az egyöntetűvé is lesz.

A továbbképző iskola tanárai kizárólag tapasztalt főtisztek lévén, ezek a legmesszebbmenő és a legalaposabb általános és szaktudást nyújtják a legénységnek.

A tanfolyam négy és fél hónapig tart s ezen idő alatt az általános ismeretekhez szükséges földrajz, történelem, physika, alkotmánytan, mértan, nyelvtan, számtan, egészségtanon kívül még a katonai törvények és szabályok általában, továbbá a polgári büntető törvények a büntettekről, vétségekről, valamint az összes kibágásokról elő lesz adva.

Strassenoff, Voigt, Kecskeméty furfangjai, a pokolgép és cyanali-merénylők tettei eléggé bizonyítják a nyomozást önállóan vezető járőrvezetők alapos kiképzésének

szükségességét. Ezen okból a tanítási segédeszközök közé felvétellett a dactyloscopia, a fényképezés, a lábnyombiztosítás, az országban előfordult nevezetesebb bűnesetek nyomozásánál szerzett tapasztalatok leírása, a jeles criminalisták írott munkái. A szemléltető oktatást elő fogja mozdítani egy létesítendő bűnügyi muzeum s a járőrvezetők gyors írásbeli feljegyzéseit lehetővé fogja tenni a gyorsírást tanítása.

A szellemi foglalkozás mellett frissítőleg és edzőleg hatnak a naponkénti katonai gyakorlatok s a lövésben való képességet fejlesztik az iskola e célra berendezett gyutacselőterén végzett gyakorlatok.

A jelenlegi próbaév alatt Nagyváradon 120 csendőrt nemes *Várady Ede* alezredes parancsnoksága alatt hét főtiszt-tanár képezett ki.

Az első négy és fél hónapig tartott tanfolyam záróvizsgálója e hó 3-án lett megtartva. A vizgabizottság elnöke *Ziegler Károly* cs. és kir. vezérőrnagy, csendőrségi felügyelő volt, bizottsági tagokként *Oláh Ödön* alezredes a belügyministerium, *Körner Károly* őrnagy a honvédelmi ministerium csendőrségi osztályának vezetői szerepeltek.

A vizga várakozáson felüli szép sikerrel végződött s ezáltal a tanfolyam létjogosultsága beigazolást nyert s az iskola véglegesítésének kezdeményezésére alapul szolgált.

Tábornok felügyelő ur szavaival élve «az elért szép eredmény mindenesetre az iskolaparancsnok és a tanári kar érdeme». A parancsnok jóakarattal, nemes szível, de a mellett vasszigorral vezette a tanfolyamot s a csendőr-hallgatók és a tanári karba öntött ambícióval sikerült az iskola jövőjét biztosítani.

A tanári kar pedig legjobb tudásával és odaadó törekvésével oldotta meg feladatát.

Az első továbbképző tanfolyam befejeztével ismét egy újabb 120 főből álló hason tanfolyam kezd meg működését, majd 2—3 ilyen tanfolyam után egy-egy altiszti iskola létesül, hol a csendőr-altisztek magasfoku szakképzettséget szerezve, hivatva lesznek az intézmény hírnevét és tekintélyét növelni.

A járőrvezetők a tanfolyam elvégzése után, a mint az felsőbb helyen tervbe vétetett, kitüntetésképen örsvezetői, az altiszt-jelöltek pedig őrmesteri czímet és rendfokozatot nyernek.

Első magyar vill. erőre berend. hangsz. r-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroska! és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása ólason eszközölteinek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

A véglegesítés után az iskola a próbaszolgálatban lévő csendőrök és tisztjelöltek kiképzésének tervbe vett bevonásával szélesebb alapokra lesz fektetve s célja lesz annyi csendőrt, járőrvezetőt, altisztet és tisztjelöltet nevelni az intézménynek, a mennyire épen szükség van.

A jelenlegi ideiglenes elhelyezés a belügyministerium és Nagyvárad város áldozatkészségéből öt pavillonszerű épületben van elhelyezve.

A honvédelmi kormányzat messze kiható erkölcsi támogatása és a m. kir. belügyi kormányzat rendkívüli — kizárólag az ország lakosságának érdekeit szolgáló — áldozatkészsége s *hindi Szabó László* belügyministeri tanácsos fenkölt gondolkozása remélhetővé teszi, hogy a mai ideiglenes elhelyezést a közel jövőben egy impozáns palota fogja felváltani, hogy annak falai között nevelbessék a közbiztonság testben és lélekben egyaránt megbízható fenntartóit.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Pihenőn.

Irta: H. Gy.

Éjjel van. Zord, borús, fagyos téli éjszaka. Már két hete tart a kemény fagy, a mely tegnap óta szinte tűrhetetlenné vált s az esős éjszakai szél még fokozza az amúgy is dermesztő hideget.

Kihaltak látszik az egész vidék; még kutyaugatást sem hallani.

Két alak közeledik a falucska felé meglehetősen gyors lépésekben. A mint közelebb érnek, meg lehet őket ismerni. Két csendőr.

Nem is lehet más, mert utas ilyenkor ki nem mer mozdulni a fűtött szobából, csak a csendőr az, a ki minden időben talpon van.

Elérték az első bázat s megállanak.

— No pajtás — szól a marczonább — itt volnánk!

— Itt ám — válaszol a másik.

— Körülnézünk egy kicsit — s megindulnak.

Már a fél falut bejárják s senkivel sem találkozhatnak. Csak itt-ott vakkantja el magát egy-egy komondor, de az sem mer előbujni vaczkából, hanem szűkülve összébb buzsa magát, mitsen törődve azzal, hogy valaki a ház táján jár.

— Mégis csak haszontalan alak ez a Sipos — szól a járőrvezető, — immár harmadszor történik meg, hogy nem találom künn; mindjárt segíték a baján!

Befordulnak egy udvarra s előszólítják az éjjeli őrt, a ki — mentegődözven a »kutyának való idővel« — jelenti, hogy csak egy negyed órára tért be melegedni, mert az egész községben mindenki nyugszik s semmi ujság nincs.

— Nincs ám — felel a járőrvezető — csak az, hogy maga már megint aludt. Fel lesz jelentve! — Gyerünk!

Végig járják a község többi utcáját, kísérve a didergő éjjeli őrtől, a ki folyton mentegeti magát.

— Lehetetlen — csendőr úr — ebben az istentelen

hidegben künn lenni, úgy is felesleges, mert ilyenkor még a gonosz is elbujik.

— Majd elintézzük — válaszol kurtán a járőrvezető s azzal a községbázán levő pihenő felé tart.

Pihenő? No igen! Egy szoba, a mely csak akkor van fűtve, ha ott tartózkodik a járőr. Egész butorzata két szalmalóca, egy rozoga asztal s két faszék. Még szerencse, hogy a pléhkályha hamar adja a meleget, mert különben megvenné a szegény járőrt az isten hidege.

Pár percz mulva kellemes meleg van s csak az a kár, hogy ajtót ablakot kell nyitni, mert a kályha füstöl s a szobának sem árt, ha egy kis friss levegőt kap. No, de ennek is vége szakad. Beteszik az ajtót, ablakot, utóbbit egy tűrölközővel elfüggönyözve s kibontakoznak a köpenyből.

A járőrvezető, hatalmas erős alak, viharvert arcczal; látszik rajta, hogy kemény, edzett ember, a ki már nem egy ilyen telet szenvedett át a csendőrségnél.

Társa sokkal gyengébb, kisebb; még egész fiatal leányke, szelid kék szemekkel, bajusza meg alig látszik. Didereg minden tagja. Nem szól semmit, csak fazékonyan bujik a kályha mellé s nézi társát, a ki mitsem törődve a kiállott fátalmakkal, füttyörészve keresi elő a szalonnát és kenyeret, kiteríti az asztalra s siet nyársat vágni, lévén a szalonna csak akkor jó, ha nyárson sült s a piritós kenyérből méltó társa akad.

— No, mi az öcsém? — szól társához — csak nincs valami bajod? Nem szalad ám el a kályha, ha nem is támogatod!

— Nincs bajom — válaszol csendesen a kérdezett — csak nagyon fázom, reszket minden tagom a hidegtől! Borzasztó idő. még nem volt alkalmam megszokni!

— Ne törődjél vele, lesz az még rosszabbul is! — kelj fel s járkálj egy keveset, mindjárt jobb lesz. Rakj a tűzre, míg elkészitem a harapni valót. Előbb jó meleg legyen, majd aztán mindjárt megsül a vacsora.

— Inkább lefeküdnék — válaszol társa — nagyon összetörött az út.

— Még az kellene csak — tegnap este hét órakor vacsoráztunk s most már éjjeli egy óra van. Kell valamit harapni, mert ilyen hidegben legjobb az erőteljes táplálkozás, különben idő előtt kidől az ember! Bizd csak rám, tudom én már annak a módját. Fogadj csak szépen szót, meglásd egy óra mulva, milyen jól fogunk aludni. Hogy addig is kiverjem szemedből az álmat, majd elmondok egy esetet, a mely ezelőtt három évvel történt ebben a községben.

Nem hetedhét országra szóló büntény, hanem csak olyan szegény ember által elkövetett csalafintaság, a miből senkinek kára nem származott, de elég tanulságos arra, hogy a falusi szegény ember hogyan akar segíteni a baján, a mikor már nagyon szorul a kapeza.

— No de kész a szalonna; fogd az egyik nyársat, vigyázz, hogy pörnye ne csapja meg, a kenyeret se égesd meg s vigyázz, hogy szépen piruljon, mire megsül, elmesélem a történetet.

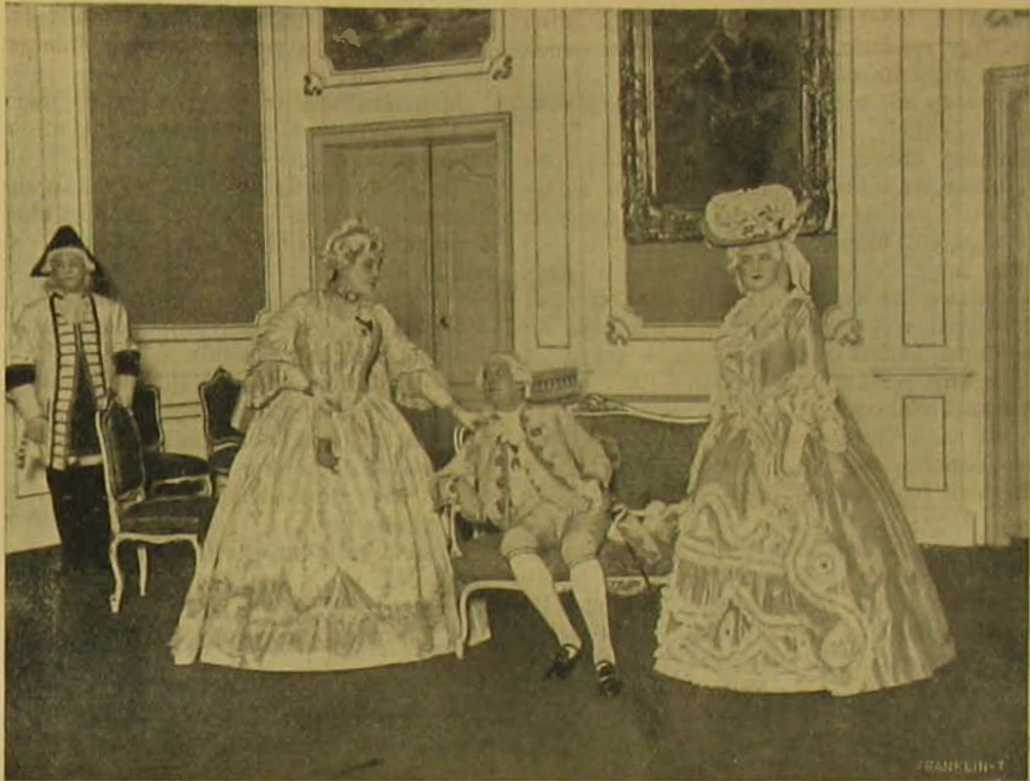
— Tudod — folytatja — a Salamonnak csak ezelőtt egy esztendővel virradt fel a napja, a mióta felesége 2000 forintot örökölt; még három éve nagyon szegény, nagy családú szatócs volt, a ki épen csak hogy meg tudott élni abból a pár garasból, a mit bundapálinkából, sóból, cukorból, meg a rőfös kereskedéséből bevett. Szegény ember volt, de tisztességesen élt s az egész falu szerette már csak azért is, mert akármily

A legjobb órák,

legszelebbi órák, egyszerűen a legdrágább, egy kézpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mindoránál Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Az első felvonásból. — Mária Terézia (Jászai Mari), Ferencz császár (Póthos), Wilhelmina (Cs. Alszegi Irma).

A második felvonásból. — Magyar urak a pozsonyi diétán.

A «Nagyasszony» előadása a Nemzeti Színházban.

nyomorúságosan ment is az üzlet, a jó kedve sobanem hagyta el s mindenkinek tudott valami tréfát mondani, a min oly jóízűen el lehet mulatni. Hiába a jó Isten nagyon bölcsen úgy rendelkezett, hogy a szegény embernek csékélysegeken is nagy öröme teljék.

— Őcsém el ne éged azt a szalonnát, mert akkor magadnak kell megenni!

— Úgy volt, hogy három éve szegény Salamon háza teteje leégett; biztosítva nem lévén, nem kapott kártérítést, a mi bizony ilyen szegény háznál annal nagyobb baj volt, mert nem volt miből más tetőt csinálni.

Még szerencse, hogy a szegény emberek el nem hagyják egymást a bajban. Az egész falu összesegített s két hét múlva új zeppal volt fedve Salamon házikója, de 100 forint adósságot kellett neki csinálni, a mi nagy összeg az ily szegény portán.

Árukban tartozott Salamon 100 forintot s a nagykereskedő el akarta árvereztetni a házát. Hiába volt minden kérése, nem használt semmit. A kétségbeesés aztán igaztalan utra hajtotta az eddig tisztességes Salamont.

Ép ilyen zimankós, száraz téli nap volt, a mikor Salamon egy reggel korán beállit az öre s elpanaszolja, hogy betörők jártak nála az éjjel, kifosztották az üzletét s a pénztárában volt 13 forintját is elvitték.

Jajgatott, airt szegény s összetett kezekkel kért bennünket, hogy siessünk elfogni a tolvajokat, mert ő és családja most már elmehetnek koldulni.

Felezereltünk az őrmester úrral s két óra múlva már a helyszínén voltunk.

Salamon eladta, hogy az utezaajtót valahogyan kinyitották, betörték az üvegajtó egyik tábláját s aztán elvitték, a mit találtak.

Nem hiába öreg tapasztalt altiszt az őrsparancsnokunk, de egy-kettőre tisztán látott.

Őrmesterünk megnézte mind a két ajtót. A külsőn semmi nyoma az erőszakos felnyitásnak, a kulcs belülről a zárban volt, az egyik üveglak betörve oly módon, mintha bottal lett volna beverve, csak hogy belülről, mert az üvegserepek nem a boltban, hanem a két ajtó között foküdtek. A boltban semmi különleges rendtelenség; a rőfös áruk nagy része hiányzott s a pénzeszek üresen, nyitva állott.

— Ejnye őcsém, jobban vigyázz arra a szalonnára, mindjárt jó lesz. Ne csepegtesd azt a drága finom zsirt a parázsa!

— Még nagyon keveset beszélt őrmesterünk eddig, de most kérdést-kérdésre halmozott s a szegény Salamon annyira zavarba jutott, hogy azt se tudta már fő-e, vagy leány.

Végre megszabta az őrmester úr s bátrahivta a lakószobába, a honnan mindenkit kiküldött.

Itt a következőket mondotta Salamonnak:

— Nézze Salamon bácsi! Nagyon furcsán törték be magához. A külső boltajtón semmi nyoma a feszítésnek, hanem egészen úgy néz ki, mintha kulccsal belülről nyitották volna ki, aztán az ablakot is csak belülről verték ki, mert a csaperek a két ajtó közé estek. Az ablak betörése olyan zajt csapathatott, hogy magának feltétlenül meg kellett volna azt hallania; hiszen öreg ember nem alszik olyan mélyen, mint a fiatal. A mint maga is az előbb mondogta, tegnap este hirt nem ivott, tehát lehetetlen, hogy mélyen aludt volna. De különben is holnaputánra ki van tűzve boltjára az árverés

s így nagyon furcsa, hogy éppen most törték be magánál?

Szegény Salamon kinjában izzadt is, fázott is egyszerre, kiverte a veríték és mégis didergett. Szólni akart, de nem tudott!

Megsajnáltam szegényt nagyon, mert most már én is tisztán láttam a turpiesságot, a mit az öreg nagyon is ügyetlenül csinált.

Egész megtörtén mondogta el aztán Salamon, hogy a bírázó portékát — megmentendő az elárvereztetéstől — ő maga rejtette el a szalmakazalba, a honnan hiány nélkül előhozta.

— No őcsém, megsült a szalonna, fulatozhatunk. Hát aztán később mi történt Salamonnal? — kérdezte a fiatalabb csendőr.

— Mi történt vele? Majd elfelejtettem megmondani. A mikor őrmesterünk megtudta, hogy csak 100 forint-ról van szó, nem habozott sokáig, hanem berendelte magához Salamont s délután átadta neki a pénzt, hogy fizesse ki tartozását. Nem tartott bele $\frac{1}{4}$ év, Salamon már visszaadta.

Ilyen a mi őrmesterünk! Kemény legény, de helyén van a szive.

Egy biztosítási család kinyomozása.

Irta: Rák.

Évekkel ezelőtt a kies Erdélynek egyik vidékén a lakosság nagy része különös módját találta ki annak, hogy veszendőbe menő gazdaságát megmentse. Ugyanis a nagy adóssággal terhelt gazdasági épületeket magas árra behiztosította és aztán felgyújtotta.

Nap-nap mellett tűz volt a falvakban. Az egymástól meglehetősen távoltságban épült házak lakosai tisztában voltak a tűz keletkezésének okairól és annyira elom-pultak már az eféle események iránt, hogy egy-egy megújuló tűzvész nem hozta ki őket nyugalomból.

Minden tűzvész után, leggyakrabban már a veszély közepette, megjelent a csendőrség, hogy helyszíni szemlét tartson és az eredményt bejelentse. Minden ily feljelentésnél kifejezés adatott annak, hogy minden valószínűség szerint biztosítási csalásról van szó és hogy a gyújtogatások haszonleséshől származnak.

Az illetékes bíróság kötelességszerűen utána járt a dolognak, megejtette minden egyes alkalommal a vizsgálatot, de elegendő bizonyítékok hiányában irattárban maradt a végzés.

Ezalatt vigan égett; hol itt, hol amott.

Az altisztí vizsga sikeres letétele után P. J. czimzetea őrsvezető az u. i. őrsre őrsparancsnoknak lett ki-nevezve. Körletébe tartozott az a vidék, hol leggyakrabban volt tűzvész és hol a legtöbb tüzeset előfordult.

A fentvezetett őrsvezető a körletébe tartozó vidéket, annak lakosait és viszonyait igyekezett mielőbb kiismerni; igyekezett továbbá megnyerni a szükséges bizalmi embereket; közben minduntalan fáradságtalanul vezetve, tanítgatva a neki alárendelt fiatal csendőröket, kiknek szorgalma, kötelességtudása és kitartása által kitünő példát szolgált.

A megköszöndött munkásság és a jó vezetés meglhozta rövid időn belül gyümölcsét. Herényen folytak a kutatások és az észszerűen gyűjtött bizonyítékok hal-maza alapján egyes gyanúsított személyek vizsgálati fogásba jutottak és végre többeket el is ítéltettek.

Ha fáj a feje

ne téovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárba.

Készíté Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

A negyedik felvonásból. — Mária Antónia (Várady Pirooska) búcsuja Páriába menetele előtt.

A «Nagyasszony» előadása a Nemzeti Színházban.

Erre egy kissé megbökkentek az emberek. A tüzesetek ritkábban fordultak ugyan elő, de még mindig akadtak elegendően, kik meg-megkoczkáztatták felüzni a vere kakaát házuk tetőjére.

Ezalatt P. J. őrsvezető folytonosan azon fáradozott, hogy személyi és helyismereteit gyarapítsa és azonkívül magának szolgálatkész egyéneket szerezzen.

A szerzett ismeretek segítségével igyekezett kitudni azon kibirtokosok és zsellérek neveit, kik el voltak adósodva és kis házukat magas árba biztosították a kikeről feltehető volt, hogy tulajdonukat szintén felgyújthatják; bizalmi embereivel azt is kinyomozta, hogy kikkel voltak szoros barátságban. Midőn mindezt feljegyezte, P. J. őrsvezető önmagának és csendőreinek úgy írta elő az őrjáratot, hogy a nyilvántartott kibirtokosok házatáját az új folyamán többször leportyázzák. A csendőrök ezenkívül azt a határozott parancsot kapták, hogy mihelyt az előirt őrjáraton kívül tüzet vesznek észre, a legrövidebb uton siessenek oda.

Egy esős szombati éjszakán P. J. szolgálattal küldte K. ezimedes őrsvezetőt és J. csendőrt azzal, hogy az egyik gyanúsított kibirtokosnak házikója körül 12 és 2 óra között tartózkodjék, önmagának pedig ellenőrző szolgálattal irt elő és szintén leszállást tartott.

A járőrnek meglehetősen távolságban kellett egymástól lenni, hogy a völgyben fekvő házikónak komondorja észre ne vegye és el ne árulja őket.

Egy óra tájban hirtelen lángoszlop szállt föl a házikó mellett épült facsürből és nemsokára az egész fualkotmány lángban állott.

A háznak lakói teljesen felöltözve rohantak a szabadba és össze-vissza kiáltoztak, a nélkül azonban, hogy komolyan igyekeztek volna valamit is megmenteni. A birtokukban lévő egyetlen tehén a lakókkal majdnem ugyanazon időben jutott a szabadba.

A két leszállást tartó járőr a tüzvész helyére sietett, de nem segíthettek, mivel víz nem volt seholsem és a szalmával fedett ház és annak kis melléképületei már lángban állottak.

Mikor a tulajdonosok a hirtelen előbukkant csendőröket meglátták, szívzuggató jajgatásba kezdtek és minden előzetes kérdés nélkül elbeszélték, hogy miképleketkezett a szerencsétlenség.

A csendőrök türelmesen hallgatták a lamentációkat és kérdezősködtek, mi égett el a berendezés, rubanemű és más egyéb biztosítatlan holmi közül.

Az őrsvezető a bemondottak alapján hiven feljegyzett mindent.

Mialatt a házikó leégett, más tulajdona veszélyben nem volt, segíteni nem lehetett és menteni sem kellett, a csendőrök még egyszer kifejezték részvétüket a történetek felett és hazafelé indultak. Az uton P. J. őrsvezető kis jegyzőkönyvét kezébe véve, megnézte azok neveit, kik a leégett ház tulajdonosával a legjobb barátságban voltak. Ezek közül egyik a közeli T.-ben, a másik B.-ben lakott.

Az őrsvezető azonnal T. helységbe küldött, ő maga pedig B.-be ment, hogy kinyomozzák mit vitt a leégett család oda megőrzés végett.

P. J. őrsvezető B.-be érkezve, a csalással gyanúsított nővéréhez ment és ott nyugodt, de erőlyes hangon kérdezte az asszonyt, milyen tárgyakat hozott oda fivére megőrzés végett.

Az asszony reszketve dadogott néhány szót és ellenkérdéssel felelt, hogy miért akarja ezt az őrsvezető tudni és talán valami szerencsétlenség érte fivérét.

Az őrsvezető azonban nem azért jött, hogy felvilágosításokkal szolgáljon, hanem ő maga akart egyet-mást megtudni, azért újból felszólította az asszonyt, hogy mondja meg az igazat.

Az asszony végre beismerte, hogy fivére néhány rubadarabot, kevés ágyneműt és hutordarabot hozott hozzá megőrzés végett. Ő azt hitte, hogy fivére el akarja adni házikóját, B.-be fog költözni és ezért megkezdte lassan az átköltözést.

Az őrsvezető följegyezte az elősorolt holmit, mely majdnem azonos volt a leégett család által elégőtnek bemondott holmival.

P. J. ezen tárgyakat mint bünjeleket őrizet alá vette és a községi előjáráságnak átadta. Mikor ezzel elkészült, T.-be ment, hogy meglássa, milyen eredménnyel járt ott a kiküldött járőr. Ennek is sikerült néhány egyszerű kérdéssel megtudni, hogy oda is vitt a leégett család butordarabokat és más holmikat, melyeket mint bennégetteket jegyeztettek fel.

Ezen bünjeleket szintén őrizet alá vették és az előjáráságnak átadták.

Ennek megtörténte után a két járőr a tűz helyszínére sietett és a házaspárt felszólította, hogy kövessék őket a községbázára. Ott még egyszer felsoroltatták a mit sem sejtő bünösökkel, a szorintók bennégett tárgyakat. Ezzel olkészülvé, kijelentette nekik az őrsvezető, hogy az mind nem igaz, T. és B. falvakban az összes felsorolt tárgyakat megtalálták.

Mikor a házaspár látta, hogy föl vannak fedezve és még azt is ballották, hogy a csendőrök látták miképlejöttek ki a házikóból teljesen felöltözve és mint nem akartak semmiféle segítséget megkísérteni, kénytelenek voltak beismerni, hogy közös megegyezéssel gyújtották fel eladósodott gazdaságukat azzal a szándékkal, hogy felvegyék a biztosítási összeget és azután Amerikába vándoroljanak.

Mindketten elfogattak és súlyos szabadságvesztésre ítéltettek.

P. J. őrsvezető leleményes eljárása folytán körletében nagy tekintélyre tett szert és a rendszerető lakosság előtt óriási tiszteletet szerzett magának. A büncelemekényre hajlóknak pedig félelmet gerjesztett és ezáltal megakadályozta a nyugalom, rend és közbiztonság további veszélyeztetését.

Dicsérő okiratok és pénzjutalmak illették a kötelességtudó, önálló gondolkodásra valló és erkölcsudatos eljárás által kísért eredményes tevékenységet.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A puskapor történetéből.

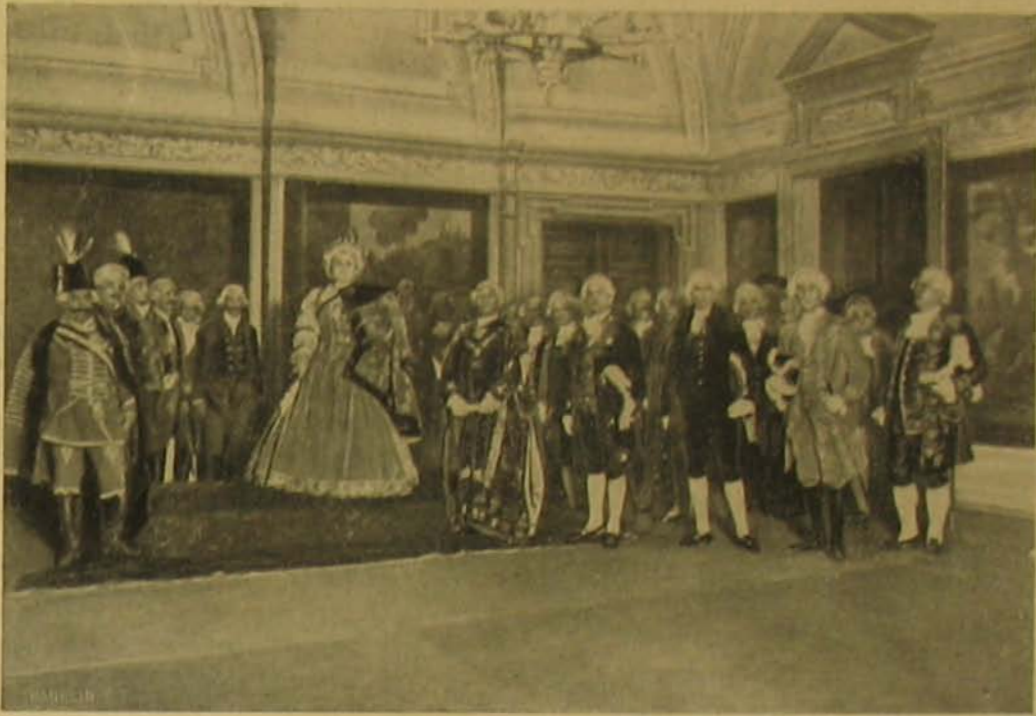
A régi khinaiak nagy műveltségének kétségtelen nyomai között sok olyan dolognak a nyomát megtaláljuk, melyet a későbbi századokban találtak fel Európában. Így például Romoeki azt állította, hogy a XII. század végén a khinaiak a salétromtartalmú puskaport ismerték a 1232-ben a mongol hadjáratban használták is.

A magyar királyi csendőrség szilveszter-figyelme!

Minden csendőr, ki órái, ékszer, gramofon vagy bármily más czikket akar vásárolni, nálam követhet közép beszerzési: 40 kor.-ig havi 4-5 kor., 60 kor.-ig havi 5-6 kor., 80 kor.-ig havi 7-8 kor., 100 kor.-ig havi 9-10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerint: Az órák 10 évi jótállás, feltétlen tisztaság és kizsoltás. — 4 gramfon kitűző kivétel, 20 darabbal (10 nagy dupla temezel, 100 tövel), portmentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több részletben szilveszter-házihoz jóval, miután évi bérletjegyem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórás és műtővös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

A «Nagyasszony» előadása a Nemzeti Színházban. — A negyedik felvonásból: A pozsonyi dífté.

Lessing azonban a kínai iratokban sehol sem találta annak nyomát, hogy a salétromot puskaporkészítésre alkalmazták volna.

Az arabok szintén nem ismerték. Az a porszorú keverék, a melyet készítettek, nem harcászati célú szolgált. Renand és Favé a pétervári könyvtárak egyikében felfedezett ugyan egy arab kéziratot, melyben bizonyos puskaporszorú keverékről is szó van; de, miként Guttman Oszkár angol kémikus kimutatta, a kézirat sok hibájához esatlakozik az is, hogy korát helytelenül állapították meg. Épen így értéktelen a tekintetben az Oppert Gusztáv által az indiai Sukraniti-ből hozott leírás is, a mely a fegyvernemekről és a puskaporokról tartalmaz följegyzéseket. Ez a kézirat is sokkal későbbi eredetű, mint a hogy Oppert megállapította. Az imént említett Guttman Oszkár szerint a puskaporra vonatkozó legrégibb írott emlékek közé a következő okmányok tartoznak:

1. Egy kincstári számla III. Eduárd angol király uralkodása idejéből 1344—1347 keltezéssel, valamint egy olaszolás ugyane királytól 1345—49. esztendőkből. E számlák mindegyikébe föl van véve a puskapor, valamint a gyártására fölhasznált kén és salétrom ára is. A puskaport a királyi ágyúk számára rendelték meg.

2. Akben városában szintén őriznek egy számlát 1346-ból, melyben egy vaságyú kiadását jegyezték föl, továbbá olvasható ama salétrom ára is, a melyből az ágyúhoz puskaport készítettek.

3. Határozottan említi a puskaport a tournay-i levéltárban őrzött kézirat is, mely szerint Pierre de Bruges 1346-ban Doornikban, Tournay mellett a városi tanács jelenlétében egy ágyút próbált ki.

4. Szintén idevonatkozó emlék az, a mely Észak-Olaszországból 1347—48 esztendőből származik. E kéz-

irat értelmében Hugonino di Chatillon mester Monferato márki számára négy bronzágyút készített, melyeknek mindegyike húsz kilogram súlyú volt és puskaporral megtöltve, nagy vasnyilakkal felszerelt ólomgolyókat lött ki. Az ágyúk kipróbálása Aozza völgyében történt 1347-ben.

5. Az ötödik emlék szintén egy számla, mely Riboult vár hadvezelőségének szól és 1342-ből származik. Ez írás szerint harmincz márka volt fontja ama puskapornak, a melylyel a várban egy ágyúból nyilakat löttek ki. A nyíl fából készült, de vaspánttal volt felszerelve és végén rézkorong volt.

6. A párisi nemzeti könyvtár szintén őriz egy erre vonatkozó kéziratot. Ez írás szerint öt vas és öt fémágyút vásárolt 1342-ben Camaray város, hogy magát a környékbeli ellenség fegyverei ellen védelmezhesse. A salétromot és kén Marol Étienne szállította, de oly csekély mennyiségben, hogy egy-egy ágyura alig három font puskapor jutott.

7. Ugyancsak ez a könyvtár őriz másik okmányt is, a mely 1338 november 7-ikén kelt: Guillaume du Moulin Boulogne-ból, Thomas Pongues-tól, a rounéi gályarabhoz igazgatójától átvevő egy vasmozsarat, a melylyel tüzes nyilakat lehetett kilőni és pedig negyvennyolcz darab vasal bevont nyilat. A puskaport egy font salétromból és félfont kénből készítették. Könnyű kiszámítani, hogy egy-egy nyílra húsz gramm löpörnél alig jutott több.

Ez okmányok közül azonban egyik sem nyújt világos képet arról, milyen szerkezete volt az akkoriban annyira használatos nyilászóró-ágyúknak. Oppert Gusztáv 1336-ból származó kéziratot fedezett föl Oxfordban; a kéziratban egy ilyen ágyú szerkezete is le van rajzolva. Guttman Oszkár a kézirat idejét 1326-ra teszi.

A munka, a melynek címe: De officiis regum (A királyok kötelességeiről), Walter de Millemete-től származik és jelenleg az oxfordi egyetemi könyvtár tulajdona. Feltűnő szép és gazdag illusztrációkat tartalmaz. A munka nem foglalkozik semmit a puskapor készítésével, hanem a királyok tulajdonságait és kötelességeit tárgyalja. Minthogy II. Edvárd angol király királyi arczképét is közli, valószínű, hogy az ő uralkodásának legelőjére kell tenni e mű keletkezését. Egyébként minden jel arra mutat, hogy II. Eduárd ajándékba kapta. Nagyon finoman és gazdagon van díszítve; a díszítések készítése egy esztendőnél is több időbe telhetett. Az ilyen finom díszítések rajzolása Angolországban az akkori viszonyok között csak a nyári hónapokban volt lehetséges s így a munka 1325-ből származhatik.

A nyilászóru ágyú tulajdonképen vasból, vagy bronzból készített mozsár volt, tetején kis nyílással. A mozsarat megtöltötték puskaporral, a tetején lévő kis nyílást is. Ezen keresztül gyújtották meg a mozsárban lévő puskaport grutacsessel. A mozsár elején volt a nyíl, mely, mint a különböző emlékek mutatják, fából készült, de erős vaspántokkal volt ellátva. Hogy pedig a mozsárba jól beilleszthető legyen, a nyilvégeken rézkorong volt. Így írja le az oxfordi kézirat ezt a sajátságos fegyvernemet, mely kétségkívül az ágyúk őse.

Ez emlékekből annyi bizonyosan megállapítható, hogy a puskapor feszítő erejének fölismerése 1313—1325 esztendőök közé esik, mert a XIV. század 30-as és 40-es éveiben már eléggé el volt terjedve. Schwarz Bertalan emlékszoiban, Freiburgban, a puskapor föltalálásának idejét 1353-ra tették. Ez, mint Guttman Oszkár kimutatta, egészen helytelen.

KÉPEINK HEZ.

A Nagyasszony előadása a Nemzeti színházban.

Szomori Dezsőnek a Nagyasszony cz. színművének előadásáról valók azok a képek, a melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk. Maga a darab, mely február hó 5-én került először előadásra a Nemzeti színházban olyan képes korrajz-féle és nem is teljesen befejezett cselekményű színmű, a mennyiben a színlap szerinti négy felvonás és hat kép nem tárja eléink azt a folyamatos egészet, mint azt a szindaraboknál megszoktuk. Ennélfogva a darab alapját képező cselekményt nem is közölhetjük olvasóinkkal, mert a hány kép, illetve jelenet van benne, ugyszólván mindannyi külön önálló rész. Lényegéről csak annyit, hogy az író a Mária Terézia császár-királyné idejébe vezeti vissza a nézőt, a ki az akkori divatszertint fehérre rizaporozott parókájú, csattos cipőjű, térdnadrágos és varkocsos urakat, a szintén hasonló parókájú, másfél-két méteres átmérőjű krinolinós dámáknak udvarolni látván, valóssággal beleéli magát a bécsi osászári udvar XVIII. századbeli idillikus beléletébe, a hol a hány sarok, ugyszólván ugyanannyi szerelmi és politikai cselészövényt oldozva-bogozva flörtölő s intrikáló párra talál. A darabban 70—80 személy játszik, a kik között a katonai dobostól és az ehhez szerelmes udvari komornától kezdve, fel egészen a császár és császárnéig, mindenféle rendű és rangu udvari dámák és urak személyeseitője feltalálható. Az előadás tónusa előkelően mű-

vészies, a díszletek elragadók. A főszerepet — Mária Terézia császár-királyné szerepét — Jászai Mari a nagy tragika játéza, női és férfi partnereivel együtt oly elragadó kedvességgel, a díszlet intimitásoknak, a pompás jeleneteknek, színes párbeszédeknek és batásos drámai momentumoknak oly művészies kidomborításával, hogy valóssággal lebilincseli és magával ragadja a színházat naponként zsufolásig megtöltő figyelmes közönséget.

HIREK.

Az indulat áldozatai. A magyarorszáki őrsről február 2-án délután három óráig rendes szolgálathoz vezényelt Orot János cs. cz. őrsvezető és Szabó Mihály csendőrből állott járőr február 3-án délután 1/4 órakor Csőb községbe érkezett, hol a községi bíró házában, egy órai ott tartózkodás alatt, a bíróval együtt, szalonnázás közben, 1 1/2 liter bort fogyasztott el. A járőr a bírótól a szomszédban levő pihenőhelyre ment, hol Orot cz. őrsvezető a pihenőhely tulajdonosának, Birton Jánosnak Amália nevű leányával beszélgetett, majd pedig egy órai otttartózkodás után azon kijelentéssel, hogy nekik már távoznok kell, a leánytól búcsút veendő, azzal kezelt fogott. Szabó csendőr ekkor állítólag az őrsvezető kislekedése feletti dühében, fegyverét hirtelen vállra véve, a pihenőhelyről szó nélkül távozott. Orot cz. őrsvezető egy pár pillanatra szintén elhagyta a helyiséget s a község északi vége felé távozó Szabó csendőr után kiáltott, de az járőrvezetőjének hozzáintézett többszöri kiáltására nem reagált, hanem tovább folytatta utját. Az őrsvezető ekkor gyorsított léptekkel járőrtársa után indult s azt a községtől mintegy 400 lépésnyire utólérve, eljárásáért kérdőre vonta, majd pedig a kérdőrevonás közben tanusított függelemsértő viselkedéséért, fegyverét kész helyzetbe véve, letartóztatottnak nyilvánította. Erre Szabó csendőr fegyverét szintén lökész helyzetbe vette és egy töltény feladása után kijelentette, hogy ha az őrsvezető egyet mozdul, lelövi. Orot őrsvezető e kijelentés daczára Szabó csendőr felé indult, ki ekkor az őrsvezetőt három lépésről célba véve, fegyverét elsütötte s a lövedék mellébe hatolva annak rögtöni halálát idézte elő. Szabó csendőr felindulásból eredő szörnyű tettének elkövetése után saját fegyveréről a szuronyt és csővét levette és egy töltényt ismét feladva, a cső felé hajolt és magára lőtt. A lövedék azonban, mely a csendőr álla alatt hatolt be és a homlok középe táján távozott, nem volt halált okozó. Szabó csendőr öngyilkossági kísérlete után, súlyos sérülésével másnap reggel hat óráig az általa agyonlőtt őrsvezető hullája körül járva virrasztott, a mikor is a községi bíró az esetet tudomásul véve, a helyszínére ment és Szabó csendőrt lakására szállítva, ott ápolás alá vétette s az esetet az őrsnek tudomására juttatta. Az őrsről kiszállott járőr Szabó csendőrt orvosi rendeltetése a segesvári kórházba szállíttatta, hol hadbíróilag kiballgattatván, ellene a hadtörvényszéki eljárás folyamatba tétetett. A tragikus véget ért Orot cz. őrsvezető hullája, Csőb községben történt bonczolás után, február 6-án az ottani temetőbe, bajtársi részvétellel eltemetett. Nyugodjék békében!

Harcz a cigányokkal. Petreszku Pál, Szilárd, Simon és Béla valamint Kaldarás Grancsu és Zlatár Péter valamennyien kékesi lakos közveszéles betörő ozigá-

BUTOR

kétségért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

nyok, február 9-én délután 1/2 órákor egy kocsin Temesvárról, hol lopott holmit értékesítettek, Temesremete felé baladtak. A község alatt Kámán Antal őrmester temesremetói őraparancsnok és Biliczki János csendőr szolgálaton kívül, séta közben találkozott a cigányokkal, kiket az őrmester a kocsi megállítására hívott fel. A cigányok erre megállás helyett a lovak közé csapkodva, menekülni igyekeztek, azonban Biliczki csendőr a lovak gyeplőjét elkapva, a menekülést megbúsította. A cigányok ekkor a kocsirol leugrálvá, a két csendőrt dorong, balta, kés és forgópisztolyal megtámadták, miközben Petreszku Pál, a támadás ellen karddal védekező csendőrök felé, két lövést tett, kit a lövések után Kámán őrmester két kardvágással a földre terített s birtelen rávetve magát annak kezéből a forgópisztolyt kicsavarta, mire a cigányok megadták magukat. A cigányok Temesremetere kísértetvén, ott sebeik orvos közbejöttével beködtettek. A támadás alkalmával életveszélyesen megsérült Petreszku Pál és Szilárd a temesvári kórházba szállították, míg a súlyosan, de nem életveszélyesen megsérült Petreszku Simon és Zlatár Péter, valamint a sértetlenül maradt Petreszku Béla és Kaldarás Grancsu elfogattak. A két csendőr jelentéktelen sérülést szenvedett.

Egy járőr megtámadtatása. Az esztergommegyei Érsekkéty községben február 9-én délután három órákor az ottani őre által Tóth Imre fogolyzsökevény elfogására kiküldött Takács Zeigmond ez. őrsvezető és Lasch Tamás csendőrből állott járőrt, Tóth Imre és neje Szalma Erzsébet, valamint Tóth Mária megtámadták és Lasch csendőrt földre teperték, miközben a csendőr Tóth Imrét hasba szurva, életveszélyesen megsebesítette. Tóth Imréné és Tóth Mária a járőr tagjait mellen ragadva, fegyverüket elvenni akarták. Takács őrsvezető a fegyver birtoklásáért folytatott tusában Tóth Imrénért mellbe lőtte, ki nyomban megbalt.

Ellenszegülések. Zoó István vásárosnaményi őrsbeli csendőr ez. őrsvezető február 7-én, délután hat órákor a beregmegyei Vásárosnaményban Csatlós István ellenszegült ellen, annak súlyos sérülésével végződő szuronyfegyvert használt. — Máté Ferencz máramarosszigeti őrsbeli csendőr február 4-én, délután 5 órákor Máramarosszigeten városi szolgálat teljesítése közben egy ismeretlen nevű ellenszegültöt karddal életveszélyesen megsebesített.

Egy szökött fegyencz kézrekerítése. Kolompár Antal, a miskolci kir. törvényszék által lopásért négy évi fegyházra ítölt cigány, ki 1909 november 28-án az őt kísérő fogházról elől Nyékládbáza előtt a vonatból kiugorva megszökött, Laszavics Sándor és Lazák János gönczi őrsbeli csendőrök által, ez év január 27-én este nyolcz órákor Telkibányán az ottani cigányok között felismertetvén, általuk igen nehezű körülmények között elfogatott és a miskolci kir. ügyészségnek átadatott.

Megjelent. „Rendőri büntető eljárás és ügyviteli szabályzat” czimmel dr. Vaday László m. kir. áll. rendőrségi kerületi kapitány egy magyarázatokkal ellátott kézikönyvet írt. A kibágási eljárás egyöntetű és a modern jogfejlődésnek megfelelő alapokra való fektetése az 1901: XX. t.-oz. rendelkezései alapján a belügyi és igazságügyi ministerek által — a még érdekelt szakministeriumok részvétele mellett — az ezen könyvben regisztrált két ministeri rendelettel lett végrehajtva. A könyv eszerint tartalmazza a két min. rendeletet,

mindenütt a szakaszok után a szükséges magyarázatokkal. Ezenfelül az egyöntetű eljárás megvalósítását a kézikönyv különösen azzal szolgálja, hogy az eljárás során szükséges hatósági funkciók ellátásához használható nyomtatványmintákat a kívánalmakhoz mérten besorozva, tartalmazza. Végre a könyv betűrendes sorrendben tartalmazza azon törvények és min. rendeletek jegyzékét, amelyek az ezen eljárási szabályzat illetékesége alá eső kibágásokat kreálnak. A könyv Rátb Mór kiadásában jelent meg Budapesten és ára füzve 8 K, tartós vászonkötésben 10 korona.

KÜLÖNFÉLÉK.

Milyen gyorsan reptül a fecske? Franciaországban Compiègneban kísérleteket végeztek erre nézve. Antwerpenben reggeli 7¹/₄ órákor erőztettek fel egy fecskerajt, mely egy óra és nyolcz perc alatt Compiègneba ért. A távolság Antwerpen és Compiègne között 236 km. Általában a fecskék erős szélben 57-8 méter és csendes időben 65 méter gyorsasággal repülnek másodpercenként. A postagalambok négyszerte olyan lassan baladnak, mint a fecskék, vagyis másodpercenként csak 15-8 gyorsaságot érnek el. Csebország Libock nevű városában (az Elba mellett) Loos erdőmester öreg és fiatal fecskéket vegyest indított útnak különböző távolságú helyekről. Loos fecskéi nem vettek azonnal útirányt, sokaig ide-oda csapongtak. Érthető így, hogy 32 km.-t három óra 15 perc és 30 másodperc alatt tettek meg. Többször végzett aztán Loos basonló kísérleteket, melyek igen különféleképen sikerültek. Egyszer 36 km.-t 6-8 óra alatt, máskor kilencz km.-t 3³/₄ óra alatt, ismét máskor 18 km.-t két óra alatt tettek meg fecskéi. Tehát egyetlen esetben sem sikerült elérnie az antwerpeni fecskék által elért sebességet. Számításai szerint a fecskék általában percenként 25 méter sebességgel repülnek. A végleges eredmény megállapítása czéljából sem teljesen fiatal, sem öreg, hanem középkorú fecskéket kellene kiválasztani s ezekkel kísérletezni. Az öreg fecskék fáradtak már, a fiatalok pedig — bár először sebesen repülnek — hamar kimerülnek, meg nem ismervén kellőleg a lakóhelyük körüli vidéket, a helyes útirány keresgélésében sok időt elvesztegetnek.

Amerikai ügyvédek dija. Egy peres ügyből kifolyólag felvetődött a kérdés, hogy az amerikai ügyvédek milyen nagylelkűek: — csak akkora honoráriumot számítanak föl, hogy felüknek föltétlen marad még annyi, hogy a bírói költségeket is kifizethesse. Ez a nagylelkűség a Pennsylvanai Sugar Refining Company-nak a czukortruszt elleni perében is kifejezésre jutott. A per körülbelül egy millió dollár erejéig folyt, de még az elsőbírói ítélet előtt egy 750,000 dolláros egyesség jött létre. A nyertes társaság három ügyvédje összesen 500,000 dollárt számított föl ügyfelének költségei és díjazás czimén (egy dollár = öt korona). A fennmaradó 250,000 dollárból büszégesen kitelik az egyéb költség s talán még marad is valami a pernyertes társaságnak. A bíróság azonban úgy látszik, nincs elragadtatva az ügyvédek méltányosságától és alaposan le fogja szállítani a költségeket, mert a per még az ítélet előtt befejeződött.

Anyai szeretet a macskánál. Lyusne évéd városban tűz ütött ki. Mikor a tűz egy bérkaszárnnyában legjobban dult, egy abban a házban lakó család észre-

Kérjen egy példány !!

„MŰPARI CZIKKEK ELLENŐRE”

czimű könyvet ingyen Lőrincz M. és Társa czégtől, Kecskemét. Sok pénzt takarít meg vele!!

vette, hogy macskájuk minden áron be akar hatolni az egész házba. Ötször elkergették, de hatodszor is megjelent a a lángok közé ugrott. Pár pillanat múlva visszatért, szájában egy kis macskával. Mindkettőjüknek szőre tüzet fogott, de az öreg macska önmagát és kicsinyét megbempergette a hőn és így mindketten megmenekültek.

A hollóról. Egy angol tudós igen érdekes megfigyelést tett a hollóról. Ablaka előtt egy öreg tölgyfa állt, melyen egy fiatal hollópár ült. Midőn azt gondolta, hogy a fiatalok már kikelhettek, egyszerre eltűntek az öregek. Aznap nem is közeledtek fészekükhöz. Épen tűnődött a dolgon, midőn a hollópár megérkezett, de csak egy ideig kóválygott a fészek fölött, le nem szállott rá és rövid idő múlva távoztak. Létrát hozott elő és belenézett a fészekbe és abban két egészséges, fehér pehelyvel fődött fiókákat látott a fészekben a körülötte tömördek kukac nyüzsgött és a hollófiókák utánuk kapkodtak. Kilencz napig minden nap meglátogatta a fiatal hollókat, melyek napról-napra fejlődtek, erősödtek a pompás tápláléktól. Az öreg pár mindennap repkedett a fészek fölött, mintha csak meg akart volna győződni róla, hogy minden rendben van-e. Kilencz nap alatt a fiatalok szépen megtollasodtak és tollazatuk fekete lett. Mihelyt megfeketedtek, szülei nem hagyták el őket többé, hanem csak úgy etették és nevelték, mint minden más madár a fiókáit. A különös viselkedés oka valószínűleg abban rejlik, hogy a fiókák a tojásból előhújva fehér pehelyvel vannak borítva és fekete szülei nem ismerik fel bennük ivadékukat, elhagyják a fészket, de vissza-visszatérnek, hogy lássák, nem találják-e meg saját fiaikat. A bím a költés ideje alatt mindenféle táplálékot halmoz fel a fészeken, innen a sok kukac.

Az állatok kora. Régi törekvés, hogy az állatok életkorára vonatkozólag bizonyos törvényszerűségeket megállapítsanak. Csakbogy ez nagyon nehéz dolog, hiszen a halált annyi mindenféle létrehozhatja, az élettartam nagyságát olyan sok minden szabályozhatja, hogy ezen törekvések bizony ezideig rendesen csütörtököt mondtak. Flourens sze int az állat életének tartama a teljes kifejlődés korát ötszörösen felülmúlja. Pl. az elefánt 40 éves korában éri el teljes fejlettségét és így Flourens szerint 200 évig kellene élnie. Bár rendes körülmények között 100 éven túl él, de 200 évet még sem ér el. Buffon a legnagyobb életkor a serdülőkor határozosának mondja. Hogy ez még kevésbé lehetséges, mint Flourens elmélete, az természetes. Különböen ezt Weismann, biológus tudós rég megmondotta.

Ne gondoljuk azonban, hogy az életkor a testi nagyságtól függ. Általában áll az ugyan, hogy a nagytestű állatok, mivel kifejlődésükhöz legtöbbször hosszabb idő szükséges, tovább élnek, de végeredményképen ezt szabályul nem mondhatjuk ki. Mert a fejlődés kora nem áll mindig arányban a test tömegével. Bunge és Pruner vizsgálatai szerint kiderült, hogy a növekedés erőssége az egyes állatfajoknál különböző, pl. az ember szervezete harminczszor annyi idő alatt produkálja tömegének kétszeresét, mint a házinyulé. Annyi bizonyos, hogy az élettartam megállapítása a fejlődéstan legnehezebb része. Az ide tartozó vizsgálatok meglehetősen kezdetlegesek és így az eredmény sem lehet kielégítő.

A vakok tájékozóképességéről. A vakintézeti tanároknak nemrég Hamburgban tartott gyűlésén Kunz tanár 9000 kísérletre támaszkodva, rendkívül érdekes előadást tartott a vakok tájékozóképességéről és úgynevezett távolérzékéről. Kunz szerint a vakok bőrének legfelső rétege a sok gyakorlat következtében annyira megfinomodott, hogy a léghullámok legkisebb nyomására is biztosan reagál. Ha a vak valami akadályhoz közeledik, akkor ezt mint nyomási érzést megérzi. Kunz rájött arra, a mit különben minden született vakkal meg lehet próbálni, hogy a vakok az arcz elé tartott akadályt, például egy könyvet, nyomban észreveszik, míg a fej mögé tett könyvvel való kísérletezés minden eredmény nélkül marad.

A majmokról. Az óvilági majomfajták kipusztulását jósolta Arthur Keith a londoni királyi intézetben tartott előadásában. A Kongó erdősegeiben élő csimpánzok száma legfeljebb 100,000. A lelkiismeretlen irtás következtében csakbamar végleg elpusztulnak. Az élő gorillák száma pedig 10,000-re becsülhető. Arthur Keith szerint mindkét majomfajta pusztulóban van.

A sündisznó pecsenye. A sündisznó busát nálunk csak a cigányok eszik, míg Spanyolországban különösen a bőjti időben kellemes csemegének tartják a sün húsát. Jól összedagasztott agyaggal bevonják a sün testét. Ezzel a barokkal állítják a tűz fölé, hol bizonyos időközben forgatják. Mikor az agyagburok megszárad, a pecsenye kész. A tüskék a levett és kibullt agyagburokban maradnak. Ezen eljárással a hús zamatja megmarad és tanuk állítása szerint a sünpecsenye kitűnőnek mondható.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak a esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen és így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános hívtelvéget előmozdító válaszokat is.

P. K. ez. Ormester, Ósopot. Ugy látzik, hogy ön nem értecsült a cigányok letelepítése ügyében néhai József főherczog által elkövetett minden irányu s mégia eredménytelen tevékenységről. Mert, ha értesült volna, bizonyára nem írta volna meg «A cigánykérdés megoldása» cz. cikkét. Sokkal jobb eszmék kerültek már ennél a papirkosárba és feküsznek mindenkivel elfeledve az illetékes hatóság irattárában is. Ez okból az ön sem közölhető.

P. J. Székeshelyvár. Czikke ugyanazon anyagot öleli fel, mint az idézett három előző czikk. Miatán pedig egy rókáról két bört lehozni legalább is nem keresztényi csolokedet: cikket nem közölhetjük.

D. Ormester, Goletnek. Egy apagyilkosság kiderítése czimul czikke nem közölhető. Az apa és gyorokai között, egyrészt a sze-

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Kerekre menő hátsó részük bizonyítja, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálunk kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és a postaköltség
hoküldése után vagy után-
vétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer.
Budapest, Damjanich-utca 2.

Csúsz, köhögés, reuma
ideges fejfájás, háles,
idegbaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kitűnő hatásokat bi-
zonyított szer

relmi viszony, másrészt a szándékolt házasság miatt való nézet-eltérés és veszekedés — mint egyik, az esetet minden részletében ismerő munkatársunk mondja — annyira nyílt titok volt a lakosai előtt, hogy a nyomozójárórt azonnal kellően informálták. A hulla feltalálása is könnyű volt. Mert csak a nyakára volt kö kötte, a lábai pedig a sekély víz színén libegtek. Az eset maga felháborító volt ugyan, de nyomozása érdekesség nélkül való volt a munkatársunk is ez okból nem írta meg.

Kiváncsi. Dícséretre méltó törekvés, szorgalommal és kitartással mindent elérhet. A kereskedelmi — azt hisszük — nehezen fog menni; évenként csak egy tanfolyamot lesz képes elvégezni. Nagyon ajánljuk, hogy alkalom adtán egy kereskedelmi tanintézet igazgatójához forduljon, a ki Önnek teljes részletességgel tud felvilágosítást adni. Milyen rangot nyer azután? Nem látunk a jövőbe! Szerezze meg először az érettségét, majd akkor még ceveghetünk róla.

B. L. Illeték belügyminiszter úrnak 172142. v.-b. 904. számú rendelete értelmében folyóitva nem lesz. Nem értjük, miért kérné áthelyezését? A kérdés mögött valami rejlik, választ nem adhatunk. Kinevezés — ha hely van — azonnal megtörténik.

B. cs. ez. őrsv. Erdőaltiszi vizsga más pályán nem érvényesíthető; nincs kizárva, hogy a vasutnál fel ne vegyék. Próbaszolgálatra most még nem lehet, mert még nem igényjogosult. Figyelmeztetjük, hogy ha igazolvány nélkül veszik át eddigi szolgálati ideje nem fog számítani, ott újból kezdheti. Jól gondolja meg, hogy mit tesz!

Fiatal. 1. Vett parancshoz képest járjon el. Ez a katona miatnyánkja. 2. Szabályzataink konkrét intézkedéseket nem tartalmaznak ugyan, de már az ügy természetes folyamánya, hogy nem. Ne legyen tudálékos, mert ezzel nálunk nem boldogul.

G. A. 1—2. Nem. Ha úgy áll a dolog, a mint írja, ajánljuk, tegyen alkalomlag tisztii előjárójának erről jelentést, aki ezt a kényes ügyet elintézi. Ön — hacsak konkrét panasz nem emeltek — ne avatkozzék bele.

Vitatkozó csendőrök. Természetes, hogy jövedéki kibágás, mert fegyverét az adó alól eltitkolta. A fegyver 'lopott' volta más eljárás alá tartozik. Ha pedig vadászjegye sines, akkor még vadászati kibágás címén is megindítandó az eljárás.

34. Olvassa el az Illetékszabályzat 30. szakasza harmadik d) pontját.

K. P. F. Még munkában van; az év folyamán megjelenik.
R. L. csendőr Zboró. Ha összes beszámítható szolgálati ideje 10 év.

S. S. őrmester Tállya. 1. Igen. 2. Vagyonrongálás. 3. Nem szerezhető be, mert nem lesz nyomtatva.

R. S. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre.

T. K. őrsvtő Pétervására. 1. Az a közzgazdálkodásból történik, ahhoz az otthon levő nő semmivel sem járul. 2. Számításnálunk nem létezik; előfordult az ókorban a rómaiaknál, görögöknél stb.

Görbe laktanya. Önnek semmi esetre sincs igaza.

34. Az átköltözkölési költség ott lesz elszámolva, a hova ki-neveztetett; a csendőrségi javadalmazás terhére ily címen egy fillér sem számítható el. Utazhatik tetszése ezerint.

V. őrmester. 1. Rosszul tudja. Olvassa el Ifoin György hadnagy-számvivő úr által lapunk 1908. évi 33. és a folytatólagos számokban közölt cikksorozatát, akkor majd tisztában lesz vele. 2. 688 korona nyugdíjra van igénye.

K. J. J. M. Csak királyi kegyelem útján.

R. őrmester Vámosgyörk. 1—2. Szolgálati ügy. 3. Ilyen ügyek kikutatásával nem foglalkozunk.

Őrs Márlaradna. Nem lehet.

69. 1. Beszámíttatik; a polgári életben eltöltött három hónap azonban nem. 2. A fegyveradóról és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. tez. 6. §-a értelmében: igen.

P. S. 1. és 4. Nincs meghatározva, bármikor jelentkezhetik. 2. Nem számít. 3. Nem; várja be azt a 10—12 napot.

Itendezetlen. A szerződést a szárnyparancsnokság kötötte meg, Önnek ahhoz semmi köze, panaszt azonban emelhet.

L. O. 1. A próbaszolgálat tartama alatt csendőrségi illetményei élvezetében marad. 2. Ha megvan az igazolványa, bármikor pályázhatik. 3. Olyan törvény nincs. 4. Köszönjük szives figyelmét, de azoknak közzététele nagyon megdrágítaná lapunkat, ennél fogva ajánlatát sem fogadhatjuk el.

100. 1. Igen, de nem vonatkozhatik rájuk az idézett döntvény, mert az az szetről-esetre kirendeltekéről szól. 2. Lopás. 3. Ilyen körülmények között nem kobozható el. 4. A 378. §. értelmében nem büntethető.

M. J. csendőr Hegyeshalom. A közigazgatási hatósághoz. **Tudtnvágyó.** Nem számíttatik be.

Altöltdi. A pénzügyőrségnél eltöltött évek után csendőrségi pótdíj nem folyósítható.

L. S. járőr. Mindenesetre hiányt pótolna; de erre nem vagyunk illetékesek.

1910. ez. őrsv. Erre vonatkozólag — tudunkkal — törvényes intézkedés nincs. Ha az illető korcsmáros megtette, biztosan volt rá oka.

K. Gy. A mint a fejrovtból kiveheti, kéziratokat nem adunk vissza. A cikket, bár olyan életrevaló eszmét pendit meg, a melynek meghonosítása igazán nagyon hasznos és czélszerű volna, de mert ezt a kérdést, más aktuálisabb kérdések háttérbe szorítják: nem közölhetjük.

Több polgári kérdezősködőnek. A «Gondviselés» országos központi temetkezési segélyző társulat (Budapest, VIII., Baross-uteza 10.) a mult év folyamán alakult s alapszabályait a m. kir. belügyminiszter úr 162886—1909. sz. a jóváhagyta. Ezen társulatot a «Gazdák Biztosító Szövetkezete» alapította s kötelességeiért is ezen szövetkezet szavatol, így a «Gondviselés» reális alapokon nyugvó intézetnek vehető, mert a gazdák biztosító szövetkezete tekintélyes tőkék felett rendelkezik. Amint azt már a társulat czime is mutatja, a «Gondviselés» czélja temetkezési segélyek biztosítása, a mi által a biztosított fél elérte, hogy bekövetkezett elhalálozásakor hozzátartozói azonnai egy oly összeg birtokába jutnak, a mely a halálesetből felmerült költségeket vagy legalább azok egy részét fedezi s elejét veszi annak, hogy a hátramaradottak idegen tőkét legyenek kénytelenek igénybe venni. E társulat tagjai eorába léphet minden különös orvosi vizsgálat nélkül, minden 15 évestől 50 évet be nem töltött egyén nemre való különbség nélkül. Minden tag tetszése szerint biztosíthatja magát 100—1000 koronáig. A tagsági díjak, a melyek a halálessetig, de legfeljebb csak 20 éven át fizetendők, minden biztosított 100 korona után a következők:

15—25 évig fólévenkint	2 kor.	10 fill.
26—35	2	50
36—40	2	90
41—50	2	30

Az illető tag elhalálozása alkalmával azután a kikötött temetkezési segélyösszeg az elhunyt tag hozzátartozóinak a tagkönyv bemutatása ellenében teljes összegében szabályszerűen kiűzettek. A «Gondviselés» vidéki városokban is állít fel fióktintézeteket. Belépéshez szükséges nyomtatványokat megkeresésre szivesen küld a «Gondviselés» társulat központi igazgatósága: Budapest, VIII. Baross-uteza 10. sz.

Sorsjegyel nem nyertek: Szakács járásőrmester és Balogh J. őrmester.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tárolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfuvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legjobban képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

HIVATALOS RÉSZ.

Szakaszok áthelyezése.

A m. kir. I. számú csendőrkerület kolozsvári 2. szakasza, 1910 január 29-én Bánffyhunyadra.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület máramaroszigeti 2. szakasza, 1910 február 1-én Husztra.

A m. kir. V. számú csendőrkerület trencsényi 2. szakasza, 1910 február 1-én Zsolnára és

A m. kir. VII. számú csendőrkerület nagyváradai 2. szakasza, 1910 február 1-én Berettyóújfaluba helyezték át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Varga Sámuel, m. kir. IV. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén több mint 20 éven át kifejtett kötelességű, buzgó és eredményes tevékenységeért, valamint alárendeltjeinek belyes és czéltudatos vezetéseért.

A tényleges szolgálati állományba felvétel:

1910. évi február hó 1-ével:

Baczoni György, m. kir. VII. sz. csendőrkerületbeli várakozási illetékkal szabadságolt járásörmester, az újból megejtett felülvizsgálat eredménye alapján mint „szolgálatképes”.

Előléptettek:

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi február 1-ével:

Dobrina Sándor, továbbá

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi február hó 5-ével:

Móricz Sándor, *Herbály* Lukács, *Zsoltár* József, *Mikics* József, *Tóth* József V., *Szabó* János V., *Bitler* Ferencz és *Bátori* István II. csendőrök, csendőrczimzetes örsvezetőkkel.

Házasságra léptek:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Lukács János István törzsörmester, *Németh* Rozáliával, 1910 január 27-én, Szarvason.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás az újbányai királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az aranyosmaróti kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi márczius hó 4-ig.

Egy irtóki állás a Jász-Nagykúnszolnok vármegye tieszai felső járásában. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, egy évi próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Kérvények Szolnok vármegye főispánjához címelve a megye alispánjához 1910. évi márczius 31-ig.

Egy irtóki állás a pestvidéki kir. törvényszékhez tartozó ócsai királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Megfelelő lakbér. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a pestvidéki kir. törvényszék elnökéhez 1910 márczius 5-ig.

Egy irodatiszti állás a máramaroszigeti m. kir. kincstári ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lakpénz, esetleg természetbeni lakás, öt hold föld és 34 köbm. tűzifajárandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a kincstári jogügyi igazgatósághoz 1910. évi február 28-ig.

Egy irtóki állás a csikszere dni kir. ügyészségnél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Igazságügyi hatóságtól hat hónapi gyakorlatról nyert igazolvány. Négy középiskolai osztály. Kérvények a csikszere dni ügyészséghez 1910. február hó 27-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek *alus választékban*.

Most jelentek meg kiadásunkban a következők: Lovassági vezényszavak füzeté ára kötve 60 fill. Kérdések és feleletek az illeték szabályzathól ára 40 fillér. Kérdések és feleletek az örs gazdálkodás kezelési utasítástól ára 40 fillér.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Madárvédelem.

Irta: Pajor Tamás csendőrhadnagy.

A madárvédelmet ismertetve nem a szorosán vett csendőrségi szolgálattal kapcsolatos dologról kívánok írni, hanem egy olyan, a művelt embert érdeklő kérdéstről, mely bár az egész országra kötelező törvényes rendelkezésen alapul: mégis gyakorlati megvalósítása a kellő megértés hiányában a kezdet nehézségeivel küzd.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium 1901. évi 24,655/VII. 1. számú körrendeletében megjelölte a védelemben részesítendő állatokat s ezek között nagy számmal a hasznos madarakat. Ez a rendelet törvényes gyűjteményünkben is benfoglaltatik s annak értelmében a madarak kinzói, fészkeik, tojásuk elszedőit a csendőrség feljelentheti s a tettségek megbírságotlatók. Ennek a rendelkezésnek azonban a csendőrség nehezen tehet eleget két okból: először mert a védelemben részesítendő madaraknak igen kis részét ismeri s így nem tudná sok esetben megállapítani, hogy hasznos vagy káros madárral van-e dolga; másodszer mert népünket azon rossz szokásról, hogy a hasznos madarakat, azok fiaiit üldözi s fészkeiket kiszedei, feljelentésekkel nehezen fogja a csendőr vagy bárki is leszoktatni.

A gyakorlati madárvédelem nem is a törvényre alapított feljelentésekkel akar segíteni az üldözött hasznos madarakon, hanem a jó példaadással, a czél hasznos és nemes irányának a feltárásával. A madarak természetrajzával foglalkozó magyar ornitológiai központ kezdeményezése folytán ma az országban már sok helyen mesterséges fészkek alkalmazásával, madarak etetésével igyekeznek a hasznos madarakat meghonosítani és helyhez kötni, hogy azok elszaporodásával ellen-súlyozhassák a kártékony rovarok, férgek pusztításait.

Külföldön a madárvédelem már régebb keletű s hasznát már régóta élvezik. Nálunk, mint említém, még osocsemőkorát éli, bár ha van ország, melynek a madársegítésre szüksége van, úgy mi magyarok rá vagyunk utalva arra, mert földművelő, gazdálkodó, kertészkedő nemzet vagyunk.

Tagadhatatlan, hogy egynémely madarat védelemben oddig is részesítettünk, mint pl. a gólyát s a fecskét. Ezeket ismerjük is, mert a házaink tájékán telapszónak meg; ellenben olyan madarakat, melyek a gólyánál,

fecskénél sokkal hasznosabbak, mint például a czinegét, üldözzük. Pedig ez az igazán hasznos kis madár még télen sem bagy el minket, mint a gólya, fecske; tisztogatja kertünk gyümölcsfáit a kártékony férgektől s hogy mekkora hasznot bajt egy ilyen czinege, elég megemlítenem, hogy a természettudósok megfigyelése szerint egy czinege évente körülbelül három millió apró rovart és férget pusztít el.

Ebből az egy példából látható, hogy a madarak védelmezése hasznos és emberséges nemes czél szolgálata s már ebből a szempontból is érdemes arra, hogy testületünk tagjai tőlük telhetőleg szolgálatába szegődjenek. Tudom azonban más érvel is támogatni madárvédelmező vállalkozásomat.

Ugyebár nekünk csendőröknek a közbiztonsági szolgálat ellátásában preventative gondoskodni kell a személy- és vagyonbiztonságról, s vajjon akkor, midőn örskörletünk lakosságát szép szóval, jó példával figyelmessé tesszük a hasznos madaraknak nagy fontosságú segítségére, nem-e a vagyonbiztonságot szolgáljuk ép úgy, mint a mikor a hernyószedést szorgalmazzuk? Gondoljunk csak arra, hogy hány ezer embernek csupán a gyümölcsfa és a kert adja a megélhetést. Az a gyümölcsfa, a mit kellő gondozás biján a jó istenre biz sok gazda.

Láthatjuk sokszor, hogy a gyümölcsfákat zsenge virágjában elpusztítja a hernyó, pedig talán a látható lepkofészkeket a tulajdonos idejében le is szedte; de azzal a sok-sok ezer kéreg alá rakott vagy agakra erősített rovarpetékkal a hasznos madarak segítése nélkül nem mehetett semmire.

Czikkemnek azonban van egy más csendőri vonatkozású oldala is. Egy pár éve ugyanis felügyelői rendelet alapján minden örsön, a hol a bely megengedte, nemes gyümölcsfákat ültetett a legénység. Ezeknek a gyümölcsfáknak is érdeke, hogy a hasznos madarak a kártékony férgektől tisztogassák s így a fejlődésüket, termőképességüket állaudóan megtarthassák. Végül legénységünkre igen nemesítő hatással volna a hasznos madarak védelme, úgy mint a kert művelése, mert hiszen ez annak kiegészítő részét alkotja. A jó példandús pedig népnevelési szempontból sokat jelentene.

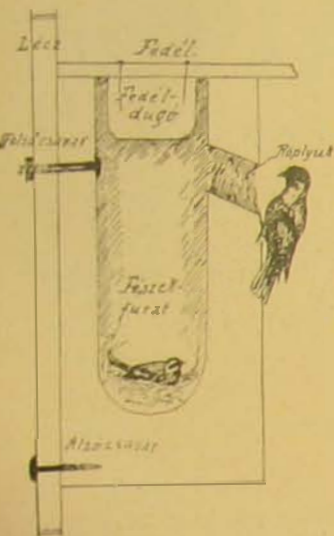
Lássuk most már, hogy miből is áll a madárvédelem terjesztése, a miben mi csendőrök közreműködhetünk.

Első magyar vill. erő-berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangzerk-átvitője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osátsági és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangzerk-átvitője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetük. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

A madárvédelmet régóta gyakorolták azok, a kik a hideg téli időben az éhező hasznos madaraknak védelem helyre magot, morzsát szórta s így azoknak a szigorú telet elviselhetőbbé tették. Ez ma is a madárvédelem egyik módja.

A madáretetők alkalmazásáról ezikkemben szintén szólni fogok. A második újabb és tökéletesebb madárvédelmi, illetve megtelepítési eszköz a mesterségesen előállított fészkeltető faodvak alkalmazása. A fészek-

odvak célja arra irányul, hogy a hasznos madár a kész fészkelőhelyet elfoglalja, ott megtelepedjék, elszaporodjék s rövid időn belül indítsa meg felszaporodott családjával a rovarirtás hasznos mesterességét. Fészekodvakat a hasznos madarak különfélesége szerint többfélével szoktak készíteni. Én ezuttal egy általános fészekodva leírására szoritkozom csupán, a mely a legáltalánosabb hasznos madarak, mint a cizinegefajok, kis harkály, fakész, rozadafarku kerti fülemile, légykapó stb. megtelepítésére alkalmas.

Ez a fészekodva egy körülbelül 30 cm. hosszú, 15 cm. átmérőjű természetes száraz nyír-, fűz-, éger- vagy nyárfatörzs darab. A fatörzs felülről lefelé baladón 1 cm. átméretű furással bír, úgy azonban, hogy a fatörzs alsó része és a furat végződése között legalább 6 cm. vastag réteg mint fal maradjon. Az odufurat végződése fészekformájú, félgömbö alakú, tehát azt kanál-furóval készítsük.

Az odu aljától számított 15 cm. magasságban a törzs egyik oldalába 4—5 cm. átméretű, alulról kissé felfelé baladó irányu röplyukat furunk, a melyen keresztül a madár bejárhat fészkebe. Az így elkészült odura még fedelet készítünk. A fedél deszkalaphból áll, melyre olyan gömbölyű fakorongot szegezünk, hogy az dugó-szerűen az odufuratba kényelmesen beleillesztetve legyen, oly módon azonban, hogy a fedél dugójának alsó lapja a röplyuk felső vonalával egy vonalba essék. A fedél széle ezenfelül álljon kinnebb az odu törzsétől, hogy az esőnek, hónak a röplyukba való becsapását felfogja, de meg hogy a fedél is felemelhető legyen. Most a kész fészekodunak lécczhez való megerősítése jön sorba, mely egy körülbelül fél méteres, 2—3 cm. vastag, erős fenyőfalécchez két csavarmenetes szeggel történik. Az első szeg a röplyuk irányában belülről kifelé baladva fogja a lécczet, a másik szeg a lécczen keresztül az odu alsó falába k paszkodik. A léccz szabadon álló két végét átfurva alkalmassá tesszük a teljesen elkészült fészekodut fatörzsrre vagy oszlopra való

felszegezhetésre. Most vegyük sorba, hogy mikor belyezzük ki a fészekodvakat, milyen helyekre hogyan alkalmazzuk és hogyan gondozzuk azokat a kihelyezés után.

A fészekodvak kihelyezésére a téli idő a legalkalmasabb, mert a hasznos cizinege és a harkályfélék ilyenkor szokták végigkóborolni a kerteket, udvarokat s felfedezve egy-egy kitett fészekodut, azt hamar kiszemelik maguknak; a metsző téli szél ellen oda huzódnak meg, s tavaszra — az eddigi megfigyelések szerint — fészkelni is abban települnek meg. Április hó közepéig tavasszal is tehetünk ki fészekodvakat, mert az érkező hasznos madarak szivesen települnek meg abban.

A fészekodvak elhelyezése fás, cserjés, bokros helyeken, a földtől másfél méter magasságtól kezdve alkalmazható. Kis kertekben, hol mindössze 10—15 fa és bokor van, nem szükséges 2—3 fészekodunál többet kihelyezni. Arra is vigyázzunk, hogy a fészekodvak nyílása lehetőleg délnek vagy keletnek nézzen és semmi esetre sem északnak, mert az ilyenben madár nem marad meg a hideg szelek miatt.

Ehelyeztük volna tehát ilyenformán a fészekodvakat, de ezzel még minden dolgunkat nem végeztük el, mert azokat az első időben még gondozni is kell. A fészekodvaknak van ugyanis kellemetlen, nem várt vendége; ez a veréb. A veréb is szereti a kész fészket, s a mint tudjuk, néha a fecskét is kiveri fészkeből s elfoglalja azt magának.

Ezt úgy akadályozzuk meg, hogy a kihelyezett fészekodvakat tavasz elcjen gyakran megnézzük. Ezt annál könnyebben tehetjük, mivel leemelhető fedele van a fészeknek s könnyen elérhető (1½ m.) magasságban vannak. A hova a veréb költözködött, onnan a megkezdett fészket azonnal kidobjuk s akkor oda a veréb többé nem megy. Mihelyt a hasznos madár a fészket elfoglalta, ott a fedelet leemelgetni vagy egyébként a madarat zavarni nem szabad, mert elhagyja a fészket.

A fészekodvaknak egy másik ellensége, a macska ellen úgy védekezhetünk, hogy hosszú vékony sodronyszegeket verünk be a röplyuk körül, de nem közvetlenül a röplyuk mellett s a szegfejeket harapófogóval lecsipjük.

Az így most már teljesen elkészült fészekodvakba már csak macskát kell keríteni; az pedig — föltéve, hogy zaklatásnak, üldözésnek nincs kitéve — föltétlenül kerül. A madár aztán hűséges és bálás; megmarad ott, a hol gondozzák és nem hántják. Fiókaik ba felnőnek, szintén ott telepszének meg, ha szállást adunk nekik s ezerszeresen visszafizetik azt a kis fáradságot, a mit reájok fordítunk. A férgeknek és bogaraknak nem lesz alkalmuk kárt okozni, mert idejekorán elpusztítják. Az embernek is gyönyörködtetően kedves látvány apró kedvenceit maga körül látni munkálkodni, melyek közül sok télen sem hagy el bennünket, akkor is ott szorgoskodnak csittege, kopácsolva a faágakon s irtják a férget. A hideg télen azonban sok hasznos

A legjobb órák,

legszilárdabb élciszerek, egyszerűtől a legdrágábig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

működésnél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

A bajmóczy kastély.

madár pusztul el, ezért aztán a téli etetésről is gondoskodnunk kell. Ez sem nagy munka.

Madáretetőpolcokat — ez a legkisebb etető — kertre nyíló ablakra házilag készítetünk a járási irodák függő polczáéhoz hasonlóan. Az alsó deszkalapra helyezzuk el a kenyérmorzsát, diót stb. A felső deszkalap fedészerűen hajlik lefelé s az alsó deszkalapot a hó és eső ellen védi. Természetes, hogy ilyen ablak-etető a fül ablak szélességét nem haladhatja túl, hogy az ablakot nyitni s az esést a szobából kibehelyezni lehessen. Az etető két oldalára ablaküveget teszünk vagy ennek hiányában kőreppapírost, nehogy a szél leseperje a kitett esést. Ott, a hol nagyobb kert van, a kertbe oszlopra erősítve deszkával vagy szalmával fedett etetőt állítbatunk s itt is arra kell ügyelni, hogy az esésttartó deszka bárom oldalról az időjárás ellen lehetőleg üvegfallal védve legyen.

A madárvédelemnek ez a nem nagy fáradsággal járó módja minden laktanyában, hol arra megfelelő hely és kert van, könnyű szerrel meghonosítható. Legénységünk gyakorlathól ismerve a madárvédelem hasznos voltát, jobban fog érdeklődni az üldözött hasznos madarak iránt.

A mesterséges madártelepitések pedig jó például fognak szolgálni a lakosságnak, utánozni fogják s így idővel el fog terjedni mindenfelé. Nekünk csendőröknek pedig megmarad az az erkölcsi hasznunk, hogy a madárvédelmet jó példaadással előbbre vinni és megismertetni segítettük.

Megjegyzem végül, hogy a mesterséges fészekodvakat és etetőket gyárilag is készítik. Fészekodugyár van Baranya-Kárászson, u. p. Szászvár, a hol átlag 90 fillérbe kerül egy fészekod.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy megrögzött pénzhamisító.

Irta: Máthé Miklós törzsőrmester.

Hasznos foglalkozásnak találhatta Muzslai József gombosi lakos a pénzhamisítást, mert dacára hogy 15 évet ült már miatta hol egyik, hol másik feyházban, mégis ha kikerült, újból csak azzal kezdett foglalkozni. Még pedig nehogy valaki azzal válthassa, hogy hazáját, ezt a tejjel-mézzel bővelkedő Magyarországot megkárosítja, nem magyar bankókat, hanem szerb 10 dinárosokat gyártott.

Muzslai Józsefnek volt ugyan megfelelő becsületes foglalkozása. Tanult asztalosmester volt s mellékesen fényképészettel is foglalkozott. Ez utóbbi foglalkozása bizonyos vegyszeti dolgok ismeretén alapulván, a bankocsinálásnál is igen jó hasznát vette. Hihetőleg ezért is tanulta meg, bár a sötét kamara nem valami kellemes emlékeket ébreszthetett benne, mert — mint említém — hosszabb ideig volt kénytelen olyan helyen tartózkodni, a hol a sötét kamra egészen más alkalmatosság, mint a fényképészetnél.

Legutóbb 1898. évben kapott ő hat évi feyházát, mert már akkor is meg nem engedett módon foglalkozott a szomszéd Szerbia pénzügyeinek hamis dinárok gyártása folytán való fellendítésével.

Ez a büntetés letelén, egy ideig pihenni vágyott az öreg pénzügyi kapacitása, a mennyiben gombosi tuzskulánumába buzódott vissza és megszokott minden összeköttetést a külvilággal. S mint mondá, ezután már csak emlékeinek él, mert 60 éves embernek már nem érdemes esetleg halál végződhető dolgokba kezdeni.

Ez a kijelentés azonban nem fedte teljesen a valóságot és csak Oláh Ferencz őrmester, gombosi őrsparancsnok félrevezetése céljából hangoztatta Muzslai abban a jó reményben, hogy így kivonhatja magát a folytonos megfigyelés és ellenőrzés alól.

Ebben a reményében azonban csalódott, mert Oláh őrmester jól ismerte a kutyából nem lesz szalonmagyar közmondás jelentőségét és folyton figyelemmel kísérte a pihenésre vágyódó, de titokban újból pénzgyártási és elhelyezési manipulációkkal foglalkozó Muzslai működését.

Jól tudta Oláh őrmester, hogy nem szabad ajtóstul rontani a házba, már mint a Muzslai házába, mert ravasz róka volt az öreg is s mihelyt valamit észrevesz, meghiusítja az eredményt. Várakozó állápontra helyezkedett tehát és megfelelő összeköttetéseket igyekezett szerezni, hogy azok segítségével az öreg rókát törhe csalhassa.

Nyilvánosan nem is zaklatta az öreg mükedvelőt, nyugodtan hagyta a fényképészettel foglalkozni. Így jött rá, hogy a pihenni vágyódó öreg mester minden egyebet tesz, csak nem pihen.

Küjött ugyanis, hogy rövidebb-hosszabb időközökben egy ismeretlen szerbiai ember látogatja meg Muzslait, még pedig mindig a korai reggeli órákban. És csak rövid ideig tartózkodik nála a vendég és a reggeli vonattal rendszeren el is utazott vissza Szerbia felé.

Kipubatoilta azt is, hogy a látogató rendszeren levélbeli hívásra jelentkezett. Ennélfogva a rendszer megfigyelés biabavalónak mutatkozott, mert az ismeretlen a mily titokzatosan érkezett, ép oly gyorsan el is illant. És Oláh őrmester mindig utólagosan értesült megbízottja utján a megtörtént látogatásról.

Más összeköttetést keresett tehát és szerencséjére talált is a helybeli póstamester személyében. Hosszabb ideig tartott ugyan, de ennek közreműködésével mégis sikerült megállapítani, hogy a titokzatos látogató Jakaity Góko sabaçi lakos.

Ez idő alatt már Szerbiában is észrevették az illetékes körök, hogy a 10 dinárosok száma erősen szaporodik, még pedig igen jól sikerült hamisítványokkal. Nyomoztak, kutattak is a dinárgyártók után, de nem tudtak ráakadni, míg csak Oláh őrmester értesítése világosságot nem derített az ügybe.

Oláh őrmester ugyanis, mikor megtudta a titokzatos látogató nevét, ártit a sabaçi rendőrhatalóságba, hogy Jakaity Góko ottani lakost figyeltesse meg, mert egy pénzhamisítás gyanuja alatt álló gombosi emberrel van összeköttetésben, a ki hamis dinár készítése miatt már büntetve is volt.

Épen kupóra jött a sabaçi rendőrségnek ez az értesítés, mert eddigi nyomozásuk ebben az ügyben teljesen eredménytelen volt.

Megbiztak tehát két ügyes titkosrendőrt, hogy Jakaityrt figyeljék meg és ha hozzá férközhetnek, keltsék biza-

Ha fáj a feje

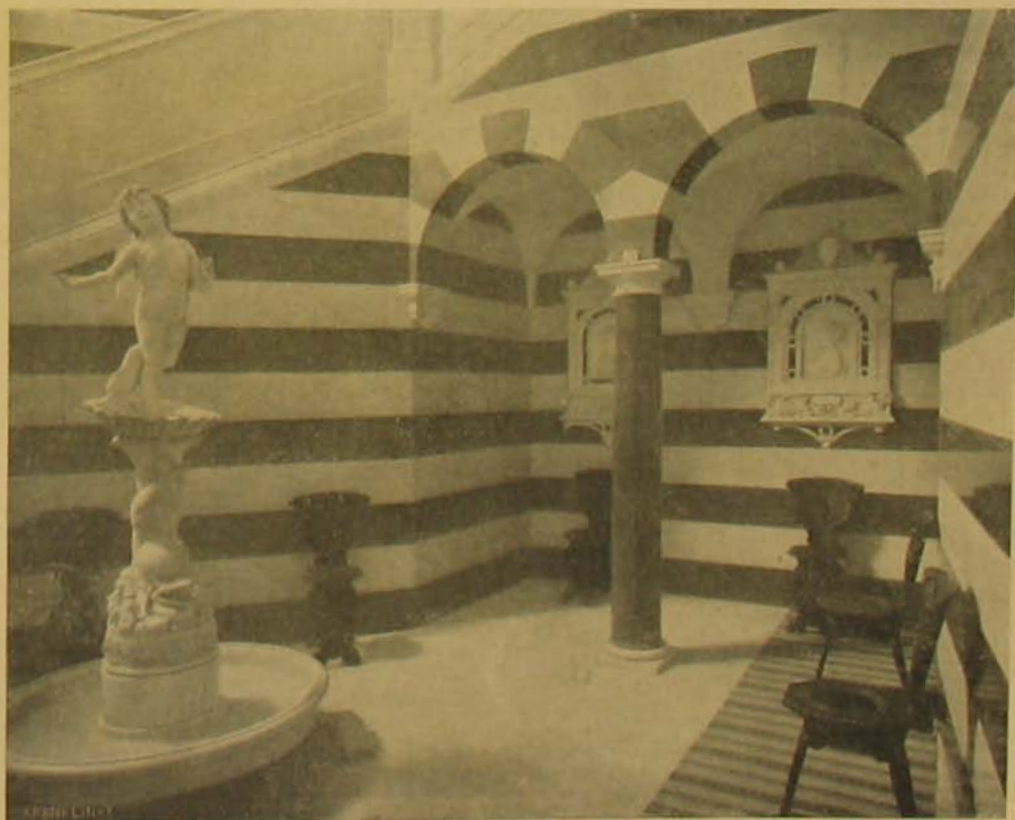
ne távozzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

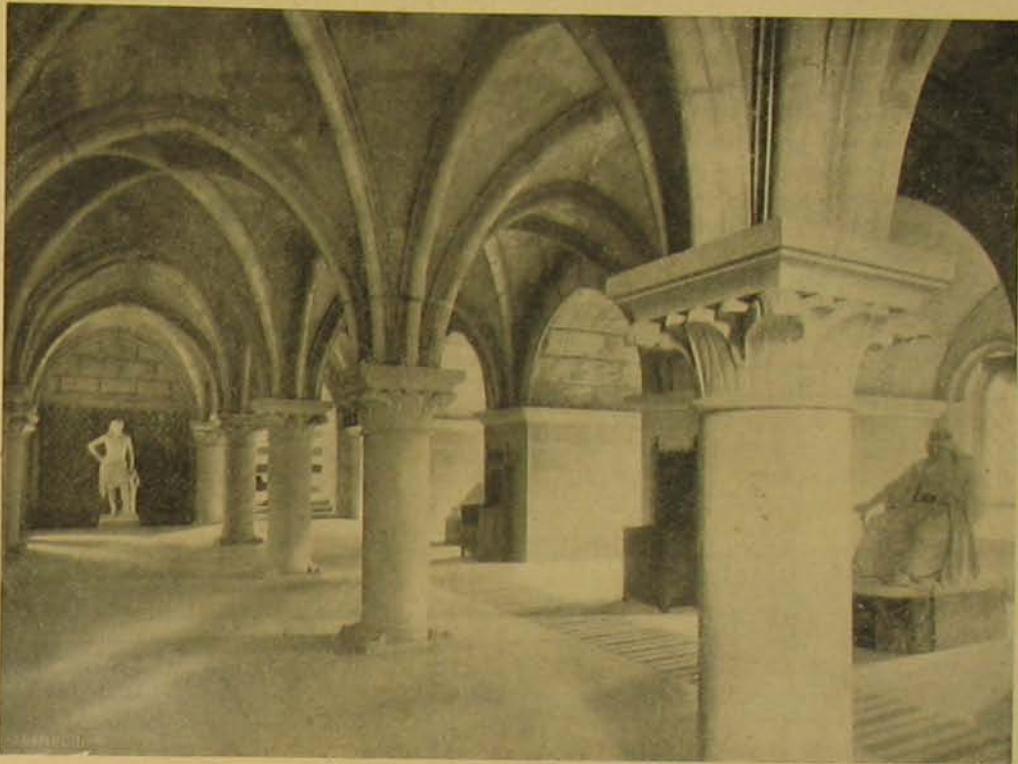
mely 10 perc alatt a legmarkacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Várudvar.

A bajmóczy kastélyból. — A földszínház földszintje.

A bajmőcezi kastélyból. — Bejárat a fölépcsőhöz.

őrizet alá vették s hozzáfogtak úgy ezek, mint lakásuk átkutatásához.

Muzslainál nem volt semmi. A nejenél 75 darab, az asztalon és a földön 538 darab hamis 10 dinárost találtak, így a két nappal előbb vásárolt 100 darabbal együtt 713 darab hamis 10 dinárost koboztak el. Ezenfelül az ugyanakkor átadott 60 darab 10 dináros jó pénz is előkerült; továbbá tiz darab rajzeszköz, két darab nagyítóüveg, tiz darab gelatinpapir, ezek közül kettőre a szerb bankjegy készítéséhez szerb betűk és számjegyek felkopirozva, tiz darab másféle papir, szintén szerb betűkkel és számjegyekkel, egy darab cinklap, egy darab kőirón, egy darab 2 kg. súlyú cink- és ólomkeverék és két darab márványkölapot találtak elő, melyeket bűnjelül elkoboztak.

Az őrizet alá vett Asztalos Jánosnál, ugyszintén a lakásán sem találtak semmit. Ez tagadta, hogy ő vitte volna Muzslaihoz a hamispénzt, azt állítván, hogy látogatónak ment Muzslaihoz. Azonban az indokolatlan és csak Muzslainé hívására tett korai látogatással és a két titkosrendőr vallomásával bűnrészsége kétségtelenül beigazolást nyert annak daczára, hogy Muzslai is tagadta, hogy Asztalos neki büntársa volna.

Ellenben a talált bűnjelek, mint bizonyítékok, sulya alatt Muzslai is beismerte, hogy Jaksity Góköval a hamispénz forgalombahozatala czéljából már régebb idő óta összeköttetésben állott s hogy abboz társak kerítése czéljából legutóbb is levelet irt. Azt azonban a bűnjelek előtalálása daczára is tagadta, hogy az elkobzott nagy mennyiségű hamispénzt a fegyərből való kiszabadulása óta készítette volna, mert — mint állította — az a pénz mind abból maradt nála elrejtve, a melyért legutóbb büntetve volt s most csak forgalomba akarta hozatni.

Oláh őrmester az elért szép eredménnyel a fogalmazóval úgy egyezett meg, hogy ő Muzslait nejevel és Asztalossal és a felsorolt bűnjelekkel együtt a szegedi kir. törvényszéknek, mint önbuzgalomból elfogottakat, átadta, a 60 darab 10 dináros jó pénzt pedig, mely összeget a szerb kir. kincstár bocsátotta a rendőrközegek rendelkezésére, Petrovity rendőrfogalmazó vette magához és hazautaztukban a Vinkovcén őrizet alatt volt Jaksity Gókot is átvéve, mint bűnrészeszt a saját hatóságának adta át.

Igy került az Oláh őrmester alapos és legkisebb részletekre is kiterjesztett szolgálati működése folytán Muzslai József vissza a börtönbe és vette el megérdemelt büntetését.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Egy amerikai magyar repülőgép feltaláló.

A new-yorki „World” egy Pfizner Sándor nevű magyar ember repülőgépéről s felszállásáról ír, és pedig elragadtatással, nagy sikerről számol be.

Okos dolog lesz — írja a „World” — ha szemünket egy kissé Hammondsport felé irányítjuk, a hol egy A. L. Pfizner nevű fiatal magyar mérnök nagy dolgokat készül cselekedni.

Ha egy újonnan készült repülőgép mindjárt az első alkalommal egyáltalában fel tud emelkedni a levegőbe: az már eredmény: ha egybuzamban legalább 500 lábnyira tud repülni: az már nagyon szép eredmény; ha egyúttal fordulatokat is képes végezni és a teljes egyensúlyt is képes megtartani a levegőben: ez már minden várakozáson felüli eredmény.

És Pfitzner Sándor saját szerkezetű monoplánja, mely első monoplán egész Amerikában, a „World” külön ki-küldöttje előtt bemutatott repülésével, mindezen követelményeknek fényesen megfelelt.

Pfitzner monoplánjának a motora egyelőre három órai repülésre való benzint tud befogadni. — Pfitzner, a ki a legbiresebb motorkészítők egyike: az utolsó csavarig maga készítette el motorját, mely ez idő szerint a világ legkitünőbbben megszerkesztett motora.

Pfitzner repülőgép motorának a nagyszerűsége abban rejlik, hogy a motora csodálatosan könnyű. Igaz, hogy a motor csak 25 lóerőre van berendezve: de viszont a gép olyan szerencsésen és a motorral olyan nagyszerű harmoniában van megépítve, hogy 235 font súly felemelésére képes. Ezekből az adatokból mindjárt azt is megtudhatjuk, hogy Pfitzner monoplánja a legkisebb súlyú monoplán a világon, mert hiszen egyes monoplánoknak csupán a motor súlya megközelíti azt a súlyt, a mennyit Pfitzner repülőgépe vele együtt és a motorral együtt kitesz.

Pfitzner monoplánjának tehát kétségtelenül nagy jövője van. — Ezt legjobban bizonyítja az, hogy Pfitzner már a próbafelzárkózás alkalmával húsz lábnyi magasságban egy negyed mérföldnyi utat futott be; miközben nagyszerűen sikerült bravuros fordulatokat végzett.

Ez a nagyszerű eredmény páratlanul áll az aviatika történetében, mert még sohasem volt rá eset, hogy egy teljesen kipróbálatlan repülőgépen ilyen bravuros repüléseket végeztek volna.

Pfitzner, a mint maga is bevallja, a gyakorlati repülésben még teljesen járatlan; ez volt úgyszólván első felzárkózási kísérlete. Eltökélt szándéka azonban, hogy vas energiával fogja magát a repülésben és a repülőgép kezelésében: gyakorolni: és mihelyt elég gyakorlattal tett szert: Hammondsporton vagy valamely más alkalmas helyen nagy versenyrepülést fog rendezni.

Pfitzner magyar ember. Magyarország egyik kis mezővároskájában született és Magyarországon végezte el iskoláit is. A mérnöki tudományok és ezzel együtt a repülés problémája iránt már gyermekkorában rendkívüli fogékonyságot és érdeklődést mutatott. Van egy bátyja, Pfitzner Vilmos, a ki hosszabb ideig volt a dzsuidai egyetem fizikai tanára és számos jeles fizikai és motorproblémával foglalkozó könyvnek a szerzője.

Úgy látszik, hogy Pfitzner örökölte bátyjának nagyszerű fizikai ismereteit, mert Pfitzner repülőgépeinek minden egyes darabja, a saját készítménye.

Az első amerikai felszállás dicsősége ugyan a biplán által ló Wright testvéreké, de mint Pfitzner mondta, ez az elsőbbség az ő ambícióját egy csöppet sem befolyásolja. A monoplánnal való felszállás dicsősége különben is Pfitznerrel illeti meg: és a mi a jövőt illeti, a magunk részéről komolyan veszélyeztetve látjuk a Wright testvérek minden eddigi dicsőségét.

Pfitzner hét évvel ezelőtt jött Amerikába, még pedig csodás fizikai és motorgyártási ismeretekkel felfegyverkezve. Amerikába érkezése után egy óriási automobilyár alkalmazottja lett, a hol szinten jelentős sikereket ért el a motorgyártás terén.

Tizenkét hónappal ezelőtt ismerkedett meg Curtissal, a szintén híres amerikai aviatorral, aki felfigyelt Pfitzner tehetségére: a saját gyártmányú biplánjaihoz (kétlős fedélű repülőgép) motorszakértőnek szerződtette őt.

Pfitzner ekkortól kezdve maga is komolyan kezdett

egy repülőgép megépítésének a tervével foglalkozni, a melyet — a mint az eredmény bizonyítja — nagyze-rűen meg is oldott.

Pfitzner monoplánja teljesen különbözik az összes eddigi monoplánoktól. A motor csavarja hátul van, a kormányzó készülék pedig elöl, folyton a szeme előtt. Tebát éppen fordítva mint az eddigi monoplánoknál. Pfitzner monoplánja különösen repülés közben gyönyörű látvány; a szemlélő azt hinné, hogy a y óriási karsú madarat lát a levegőben.

Pfitzner repülőgépeinek a szélessége 36 láb, hossza 30 láb, magassága hét láb. Repülés közben 186 lábnyi levegő felültre van szüksége. Minden négyzet lábnyi terület négy font súlyt képes felemelni.

KÉPEINKHEZ.

A bajmóczy várkastélyból.

Bajmóczy nagyközség Nyitra megyében, a Nyitra folyó közelében egy hegyen fekszik. Régi várkastélya, amelyet egyik képünkön olvasóinknak bemutatunk, legutóbb az erdői gróf Pálffy család tulajdona volt, már 1249-ben mint királyi vár említették. Róbert Károly idejében Gelatb bán, bajmóczyi és privigyei gróf tulajdona volt ez a vár. Majd László oppelni herceg a magyar nádor birtokába került. Ezután Hosszay nádoré, majd Korvin Jánosé lett, ennek halála után pedig Zápolya János vette birtokába, a kitől 1527-ben Ferdinánd király elvette és 1243-ban Thurzó Jánosnak adta. Thurzó György, a későbbi várúr azonban Bocskay István erdélyi fejedelem előtt megbódolván, ennek, majd később Bethlen Gábor fejedelemnek hadaival volt megszállva a vár. Közben két ízben is a törökök kezére jutott, majd pedig 1704-ben a Rákóczi mozgalom alatt a kurucoknak megbódolván, Bercsényi Miklós birtokába került. A további háborúskodások alatt azonban Pálffy János gróf, a királyi seregek parancsnoka, a várat a király részére visszafoglalta, s a király, hasznos szolgálatai elismerése mellett a gróftól ajándékozta meg vele. Így került a régi híres várkastély az erdői Pálffy grófi család birtokába. A dúsgazdag mágnás-család minden tagja javított, újított a kastélyon valamint, a család utolsó tagja, gróf Pálffy János pedig milliók árán, a legnagyobb részben ujjaépítette a várkastélyt s megrakván azt a XVI. és XVII. század értékes műemlékeivel, valódi fejedelmi lakot teremtett belőle. Elhalálózása után pedig, miután benne az erdői gróf Pálffy család utolsó sarja kibalt, úgy a mint volt, az államra hagyta. A képek, melyeket olvasóinknak a jelen számunkban bemutatunk, az ujjaépített bajmóczyi várkastély egyes részéről készült felvételek.

HIREK.

Egy őrsvezető megsebesítése. A jásznagykunszolnok-megyei Tiszaroff községben, február 13-án este egy vendéglőben, Biró István tónánai napszámos Kuczik Lajos tiszaroffi lakost késsel megtámadta. A vendéglőben időző Takács István ez. őrsvezető ezt látva, a támadó Biróval szemben szolgálatilag fellépván és azt kivont karddal a támadás abbahagyására és késének letévésére utasította. Biró ekkor az őrsvezetőhöz ugrott s azt balba-

BUTOR

képzésért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRNTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

lántéka felett megszurva könnyen megsebesítette. Az őrsvezető a további támadás elhárítására kardot használt és Birót jobblágyékon szurva, sulyosan megsebesítette. A kardhasználat után mindkét sérült orvosi ápolás alá vétetett.

Czigányok garázdálkodása. Móza György, lakerti őrsbeli őrsvezető, február 11-én éjjel 1/21 órakor az aradmegyei Fakert határában fekvő Postasárda közelében egy több kocsiból álló és előle menekülni igyekvő cigánykaravánt pillantott meg s azt üldözőbe vette. Üldözés közben a cigányok az őrsvezetőre többször rálőttek. Erre az őrsvezető a menekülő cigányok ellen 16 ismeretlen eredményű lövést intézett. A cigányok az őrsvezető tüzelése alatt, 2 kocsi, 1 ló, nagyobb mennyiségű sertéshús, szalonna, ruha és ágynemű hátrahagyása után elmenekültek. Nyomozásuk folyamatban van.

Orvótámadás. Takács István II., rákosszentmihályi őrsbeli cs. cz. őrsvezető február 16-án este 7/8 órakor, helyi szolgálat teljesítése közben, a «Czinkotai Nagytető» melletti uton a székesfőváros határában fekvő Kiserdőből eddig ismeretlen tettes által forgópisztolyból hátulról ballábszáron löve, sulyosan megsebesített. Takács cz. őrsvezető meglövését után visszafordulva, az erdő szélében két elsurranó egyén alakját pillantotta meg, kikre egy lövést intézett, azonban őket sulyos sérülésével üldözőbe venni nem tudta, s így sikerült elmenekülniök, Takács cz. őrsvezető a budapesti honvéd helyőrségi kórházba szállíttatott. A tettesek után a nyomozás bevezettetett.

Ellenszegülés. Kovács Gyula csendőr, felszólított szolgálat teljesítése közben, február 14-én délután, a sopronmegyei Himód közszegben, Récs Szabó Illés ottani lakos ellenszegülő ellen, annak könnyű sérülésével végződő szuronyfegyvert használt,

Adomány a létesítendő nyugdíjpótló javára. A székesfehérvári csendőr altisztikar, az általa folyó évi február 1-én rendezett «Csendőr bál» tiszta jövedelméből a létesítendő nyugdíjpótló javára 250 koronát küldött be hozzánk. A nyugdíjpótló alapvagyonra, a most említett és általunk rendeltetési helyére juttatott 250 koronával együtt, 764 K 1 fillérből áll.

Postai automobiljáratok. A magyar postaintézmény újabb vívmánynyul áll elő. Ne felejtjük el, hogy a leveleket összeszerelő gépkocsikat Budapesten alkalmazták először. Egy bécsi képeslap mint berlini ujságot mutatott be, de rajta vesztett, minthogy a fotográfián látható magyar nevek a legközvetlenebb bizonyítékkal rontották le feledékenységét. Most a magyar királyi posta két nagy automobilos utat rendez be. Egyet Kassától Bártfáig olyan utvonulón, amely nem esik össze a vasutvonallal. Ez turisztikai szempontból is igen érdekes és nyilván felkapott alkalmatlóság lesz. A másik automobil-vonal már nagyobb szükségét fog pótolni az ott lakóknak. Ez Károlyvárosból fog kiindulni Horvátországnak éppen azon a részén, a mely ma vasut bijával van, legalább addig, amíg az új dalmáciai vonal megépül. Végállomása Goszpics, a karsztos Lika-Krbáva megye főhelye lesz. S minthogy nyilván olyan állomásokat is érinteni fog, amelyek nem esnek az új vasut vonalába, valószínűleg később is fennmarad, mint a régi híres dalizsános modern s nemsokára talán a régi költői postakocsizások felújított emlékével körülvevett alakja.

KÜLÖNFÉLÉK.

Derék felekezet. A Kaukázusban nem régiben egy új felekezet alakult, melynek alapelvei bizonyára népszerűek lesznek az egész világon. Már a neve is rokonszenvesen bangzik: A lusta emberek szektája. Hazája Grúziában van, a hol nemrégiben új próféta bódította meg az embereket s a lustaság és tunyaság isteni élvezetéről tartott előadásokat. A mindenfelől összehereglett embereknek elbeszélte, hogy ezentúl hetenkint csak három és fél napon át kell dolgozni, a másik három és fél napot pedig a télenységnek szentelni. Az új próféta bölcsesége termékeny talajra talált s az emberek százával gyűltek az új tanítás zászlaja alá. Ezek már csak kedden, szerdán és csütörtökön dolgoznak, a többi napokon pedig átadják magukat az édes semmittevésnek. A ki engedetlenséget tanúsít a dogmával szemben, annak büntetést kell fizetnie. A pénzbüntetések ötven és száz korona között váltakoznak. Az új tanítás a Kaukázus felől Oroszországon keresztül valószínűleg eljut Európába is. Itt talán még alaposabb tétellei lesznek a szektának s eltörlik majd a még megmaradt három és fél munkanapot is.

Az állat és a szesz. Újabban mind gyakrabban kísérleteztek állatokkal, hogy megtudják, minő hatással van rájuk az alkohol? Újabban egy dorpáti tanár az ázalék-féléknél úgy tapasztalta, hogy ezek oly vízben, melybe két százalék alkoholt kevertek, megszűntek mozogni és élettelenül hullottak a fenékre. A piócza menekül az olyan vízből, melybe alkoholt öntöttek; ha kénytelen benne maradni, rövid idő múltán mámoros lesz és bönultan hull az edény aljára. A rák részeg ember módjára elkezd támolyogni, forogni és elalszik; a hal oldalt fordul és végtére a hátán úszik. És ha erősebb adag alkohol kerül a vízbe: mindannyi életét veszti benne. Az alkoholelencek ezt kétségtelen fegyvernek fogják használni, de a szesz barátai legfőleg az azt látják benne, hogy a szesz nem való sem a ráknak, sem a halnak, sőt a piócáknak és ázalagoknak sem.

Angol szokások. Az idő a merev angol társadalmi szokásokon is változtat. A korábbi keccses meghívó leveleknek például teljesen vége, az eljárás tekintetben nagyon divatos s egyszerű. E célra jóval a határidő előtt a hírlapokathasználják fel s azután csak névjegyet küldenek, melynek sarkán ilyen megjegyzések olvashatók: «táncz», «zene» stb. Az egészen divatos hölgyek egyszerűen a telefont használják, bár nagyon szertartásos összejöveteleknél itt-ott még megtartják a régi formát. Az angol társaséletnek az a másik modern vonása, hogy nehéz tánczost találni. Ezen igyekszik segíteni a Legények Klubja, mely délutáni fogadásokat rendez s ezen a hölgyek fesztellenül megismerkednek tánczolni szerető urakkal, a kiket, ha megtetszenek nekik, meg is hívják társaságukba. Az ebéd idejét kitöltik esti kilenc óráig, de még így is akadnak urak, kik félórás-kát elkésnek. Urak csak szertartásos alkalmakkor vezetik a hölgyeket asztalhoz, különben a háziasszony megy elől s őt külön csoportokban követik a hölgyek és urak. Az ebéd rendszeren rövid ideig tart, bort nagyon keveset, vagy semmit sem szolgálnak fel, hanem csak vizet és ásványvizet. A társadalmi érintkezésnek kedves formája az ú. n. «freskó-lunch». Abban áll, hogy a hölgyek bizalmasabb ismerőseiket egyszer s mindenkorra meghívják reggelire. Mindenki akkor megy, a mikor akar, oda ül, a hová akar s a reggelit nagyon gyorsan szolgálják föl, mert fő a társaság.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emellett olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen, így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

B. J. őrmester. Nagyon téved, a mikor biztosan állít egy olyan tényt, a melynek valódiságáról meggyőződési — nézetünk szerint — alkalmat alig volt. Helytelen információ lesz az, a mit oly biztosan állít. Előttünk fekszik a m. kir. belügyminiszteriumnak 1908. évi december hó 16-án 154055—V. b. sz. n. kelt rendelete, mely szerint: „... a fenntartási pótlék csakis a kerület rendszeresített állományából tényleg hiányzó legénység számarányában folyósítható, illetőleg az élelmezési számadásban csakis a kerület rendszeresített állományára tényleg hiányzó legénység számainak megfelelő arányban számítható fel.” Ez elég világos és félre nem magyarázható intézkedés. Hogy még könnyebben megérthető legyen, példával is illusztráljuk: tegyük fel, hogy a kerület rendszeresített létszámára hiányzik 20 fő. A fenntartási pótlék tehát egy hónapban (30 napos) 600 koronát fog kitenni. Ezt az összeget a kerületi parancsnokság arányosan szétosztja a szárnyparancsnokságok között a azok a kiutalt összegből azon őrsöknek, a hol tényleg létszámhiány volt, annyit jut annak fenntartási pótlék címén, a mennyi jut. Teljes azonban egy kerület rendszeresített létszáma, akkor fenntartási pótlék egyáltalán nem számítható fel, de azért annak, hogy egyes őrsök tényleg létszámán alul vannak. Ezekből láthatja, hogy tévedett.

Laczi István. 1. Irtjon, a hogy tud. Egy kis igyekezettel azonban jelenlegi irásáról le tud szokni. 2. Ha a falon tartja, feltétlenül megromlik, mert magába szívja a fal nedvesességét; ajánljuk, tegye a rubaszekrénybe a ruha tetejére, ott legjobb helyen lesz. 3. Kérésének — sajnálatunkra — nem tehetünk eleget.

Tudni akaró. Egy őrmestertől joggal elvárhatja mindenki, hogy a II. szolg. ut. 117. §-át átkéletesen ismerje.

Négy hazavágó. Ha összpontosításról van szó, akkor: igen; ellen esetben nem.

Havas Gyopár. Minthogy a csendőrségből senkit sem hivhatnak be tényleges csapat szolgálatra, nem tudjuk, miképp értelmezzük kérdését. Világosabban!

M. J. Tulajdon elleni kihágás, bacsak olyan mellékkörülmények nem forognak fenn, a melyek a tettet vétségnek, esőleg büntetnek minősítik, a melyekről azonban levelében említett nem tesz.

1886. Hangozp mérvadó.

G. M. nyug. őrm. Biztosan nem tudhattunk meg. A közéleti előljáróság szolgálhat felvilágosítással.

K. J. őrsv. 1. Kérdése nagyon korai. 2. Az előköpzettségtől függ. Alsóbbrendű hivatalnok vagy hivatalozolgai állások.

P. őrsv. Husztsófalva. Adja be nőülés iránti kérényét, ha érdemes rá a arája sem esik kifogás alá, megkapja.

Muramelléki őrm. 1. Chobot egyháztörténete és Scherer lexikonja szerint az Urangyala imádságának behozatala és az erre való reggeli, déli és estéi harangozás a XIV. századba esik. Elöl járt Magyarország. Az 1309. évi udvardi zsinat köte-

lező tette a dél-esti harangozást. XXII. János pápa 1318-ban kibocsátott bullájával bucsut engedélyezett azoknak, a kik ezen harangozásokor az „Üdvözlégy”-et imádkozzák. A reggeli harangozást először Páviában (Olaszország) említik 1333-ban. Más verzió szerint az Ave Mária harangoztatást még II. András rendelkezte volna el 1221-ben, hogy a harangok naponként egyszer figyelmeztessék a népet a Mária-hoz való fohászkodásnak idejére. A déli harangozásról az 1413. évi olmtúzi zsinat is tesz említést. A mindennapi déli harangozást azonban III. Kalixt pápa rendelte el a nándorfejevári diadal emlékére, a mikor a kereszténység fényes diadalt aratott a törökök felett. (1442). A harangozás általános behozatala a XVIII. század elejére esik. 2. Ellen-tétes természetüknél fogva nem szokták összefogni; ha azonban valakinek kedve tartja, megteheti, nem követ el sommit. 3. Konkrét példát mondjon, akkor kap választ.

Sz. őrsv. Vál. Nem.

P. J. őrsv. Rákóczi út 24.

Sz. őrsv. Veszprém. Igényjogosultsági igazolványra még nincs igénye, próbaszolgálatra azonban mehet.

K. P. Kérelmével forduljon közvetlenül oda.

150. 1. A panaszkodás nem használ semmit, őrsparancsnok dolga, hogy a közéleti előljárósággal pihenő kiutalása iránt lépjen érintkezésbe. 2. Ha megérdemli, miért ne?

G. P. ez. őrsv. Reesk. Ha kinevezik hivatalozolgává, akkor megkapja az ott rendszeresített illetményeit, tehát jóval kevesebbet, mint a mennyit jelenleg élvez. Jelenlegi illetményei teljesen figyelmen kívül maradnak. 2. Ha nyugdíjas nevezetik ki hivatalozolgává, az megtartja nyugdíját az esetben, ha nyugdíja és hivatalozolgai fizetése együttvéve nem haladja meg a csendőrségnél utoljára élvezett zsoldját és szolgálati pótdíját. Ha hivatalozolgai fizetése eléri a csendőrségnél legutóbb élvezett javadalmazását, akkor nyugdíja beszünttetetik. Rosszul értelmezi tehát a közelmúltban közreadott hasontartalmu üzenetünket, mert ott az 1400 koronát csak példaként állítottuk fel, így tehát nem magyarázható akként, hogy egy nyugállományból kinevezett hivatalozolga nyugdíja csak akkor szüntethető be, ha hivatalozolgai fizetése az 1400 koronát meghaladja.

Négy unatkozó. Előbb még hazavágó? most unatkozó? Természetes, hogy ott mossák, a hol jelenleg vannak! Ilyet komoly csendőr nem kérdez.

Pusztalhatár. Nem viselhetik. (Szolg. szab. I. p. 281. pont).

Kőhalom. Viselhetik! Nem kötelező tehát.

K. J. csendőr Rebrény. Volt Önnek joga az őrs iktató könyvét őrsparancsnoka tudta és beleegyezése nélkül megnézni? Ha Önön sérelem esett, éljen panaszlási jogával.

Homok. Tudtunkkal sehol, mert elfogyott.

A. L. ez. őrsv. Felsőhangoz. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre.

34. Igen.

P. csendőr Czernya. 1. Igényről nem lehet szó; engedélyt — ha érdemes rá — megkapja. 2—3. Tetszése szerint.

Érdeklődő. 1. Nyugdíjba az összes, igényjogosultsági igazolvány elérésére azonban csak a katonai és csendőri évek számításnak. 2. Igen. 3. Nem.

K. S. tudnivaló. 1. Nincs kizárva. 2. Nem, mert ott kevesebb a fizetés. 3. Ha megérdemli: igen. 4. Ha így áll az ügy, akkor a leány egy esetleges kedvezőtlen olin'ézésének nem oka.

Csendőr. Vonatkozó kérvényt amúgy a jegyzőnek kell elkészíteni, az tudja, mi kell hozzá. Attól függ, hogy simán megy-e az elintézés; 3—4 hétbe mindenesetre belokerül.

K. L. nyugdíjas. Nincs igénye nyugdíjra; mert a házasság nem a tényleges állományban kötöttet.

K. R. Borsjegye nem nyert.

Csusz, köszvény, reuma, idegfejlesztés, hűlés, idegfejlesztés, mindennemű csontbántalmak ellen különböző hatásúknak különböző zonyult szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Észre menő hátrahozatok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi z ak nálani kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer.
Budapest, Damjanich-utca 2.

M. Gy. cz. orvos. Gacsály. Testvérei is kivehetik a saját felelősségükre, de akkor kötelesek is őt ápolni s vigyázni reá. Mint-hogy azonban a felesége ezt elvállalni nem hajlandó, nagyon nehezen fog menni. A gondnokság alól felmentve nem lesz. ha csak az orvosok egészségesnek nem nyilváníttják, a mire — leve-léből kitetszőleg — vajmi kevés kilátás van.

K. J. csendőr, Petőfi 1823. évi január 1-én született Kiskőrö-sön (Pestmegye). Magyar.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

Caronia. $\frac{cs}{x} t \frac{s}{t} s$

Mintustalány.

- dé —
- szs —
- ra —
- öm —

A minusok helyére betűk teendők, melyek lefelé olvasva, két város nevét adják.

Megfejtési határidő: 1910 márcz. 7.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk f. évi 7. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: «Könnyű biztos helyről a veszélyt szemlélni». — Betűtalány: «Párizsi árvíz».

Koczkatalány megfejtése:

37	78	29	70	21	62	13	54	5
6	38	79	30	71	22	63	14	46
47	7	39	80	31	72	23	55	15
16	48	8	40	81	32	64	24	56
57	17	49	9	41	73	33	65	25
26	58	18	50	1	42	74	34	66
67	27	59	10	51	2	43	75	35
36	68	19	60	11	52	3	44	76
77	28	69	20	61	12	53	4	45

A határidő lejártáig helyes megfejtés nem érkezett be.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai és közigazgatási döntvények.

Aki az udvarába járó és ott kárt okozó kóbor kutyát éjjel lelövi, tiltott lövöldözés miatt nem büntethető.

(A m. kir. belügym. 1908. évi 6311. sz. határozata)

Azon mészáros, aki az izr. hitközség engedélye nélkül székében héber betűs táblákon hirdeti, hogy a vágott bust, mint kóserbust árusítja. kóserbusznak jogosulatlan vágatása és árusítása által kibégást követ el.

(A m. kir. belügym. 1908. évi 3801. sz. határozata.)

Ha valakinek lakásán vad nélkül szarvasagancs találtatik anélkül, hogy a vad elejtésének ideje megállapítható volna: ez a tény az 1883: XX. tcz. 31. §-a alapján való elmarasztalásra elegendő alapul nem szolgálhat.

(A m. kir. belügym. 1908. évi 1983. sz. határozata.)

Ha a nő vagyona a férjéet meghaladja és abból társadalmi állására való tekintettel megélni képes: férjétől ideiglenes nőtartást nem követelhet.

(Curia 1909. szeptember 14. 4424/909. sz. a. III. p. t.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

1910. évi február hó 15-ével:

hadapróddá:

Sándor József, III. számú csendőrkerületbeli örsvezető czimzetes őrmester.

Athelyezettett:

1910. évi február hó 16-ával:

Kovács Kornél, járásőrmester az I. számú csendőrkerulettől, a VIII. számú csendőrkerülethez.

Crisián Simon, járásőrmester az I. számú csendőrkerulettől, a VII. számú csendőrkerületbe.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Gömör, László, I. számú csendőrkerületbeli százados, 18 évi csendőrségi szolgálata alatt, szakasz-, szárny- és pótzárnyparanosnoki alkalmazásában kifejtett sikeres tevékenysége, alárendeltjeinek szakszerű nevelése és helyes vezetéseért.

Villamos és gőzörőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, bár, stb., míg **Rományi** legújabb képe-árjegy yzekét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségmentes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendó.

Németh Dávid, VI. számú csendőrkerületbeli járőr-mester, egy pénzhamisító szövetkezetnek, nagy körültekintéssel és kitartással folytatott nyomozás után történt leleplezése, elfogása és a bűnjelek biztosításáért.

Előléptettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:
a nagyváradi továbbképző tanfolyam hallgatása után, az 1910. évi február hó 3-án letett vizaga alkalmából, ugyanazon nappal:

Szőcs Dénes, Pozsonyi János, Gilányi István, Kézi János, Antal Péter, Vén András és Ötvös Gábor I. számú;
Oláh Károly, Tanka Bálint, Pancsics Pál, Fekete András és Konnerth János II. számú;

Kovács Ferencz, Lévai Gábor, Leittem Henrik, Lang János, Lengyel Ignác és Gadó András III. számú;

Demes Antal, Jakab Mihály, Banyai János, Szopó Károly, Czére István és Ádám István IV. számú;

Gergye Károly, Felisz József és Vida Antal V. számú;

Mihálkovich István, Kovács Imre II., Király Sándor, Zsuhár József, Édler Kálmán, Stranzli Lajos, Béda Benjamin, Cserna János és Belső Vendel VI. számú;

Fülöp Imre és Bokor József VII. számú; végül:

Vincze László, Lipesci Gábor, Herbály Lajos, Gál Ferencz, Vészi József, Kocsor László, Fóth Zeigmond, Zádor Gyula és Doszpod Mibály VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök, *csendőrkézeltetéses őrsvezetők*.

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi február hó 6-ával:

Farkas János, Fülöp Vas Mihály, Antal Lajos, Nagy János, Lukács József, Kerekes János, Berei Mózes, Kolozvári Ferencz, Szabó Ignác, Vágási Dénes, Csere György, Szabadi László, Bereczki Sándor, Nagy Károly I., Kis István II., Udvar Mibály, György Mihály II., Fábián András, Blázs János, Miklós János, Gyergyák János, Szopos János, Péntek János és Benkő Károly;

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi február hó 16-ával:

Ogerár Péter, Ilty Vitályos és Czibulya György;

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi február 1-ével:

Demeter Ágoston és Hajba István; végül:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi január hó 16-ával:

Hény László, Kovács László, Balika József, Zaj Mibály és Oláh János csendőrök, *csendőrkézeltetéses őrsvezetők*.

Járőrvezetői jelvényt nyel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Opris József, Farkas János, Kiss János, Harangozó János, Pászkan Leó, Antal Karácson, Haresa János, Baczonj József, Lázár Adolf, Márton Sámuel, Kádár János, Vitos Béla, Marton Pál, Kovács Jakab, Kis József, Orbán Dénes, Buh János, Orbán Lajos, Orbán Mihály, Majláth Mihály, Galgóczi Péter, Kis Karácson, Varga György, Komán Tibamér, Lovas Albert, Bia Gergely, Varró Lőrincz és Nagy Mibály csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Schwarz Zoltán csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910. január 3-án 161.438/VI-a 909. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Fekete»-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Subu Menyhért cs. cz. őrsvezető, Konrad Terézszel, 1910. január 31-én, Vingán.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Keresztély András cs. cz. őrsvezető, Szilágyi Bertával, 1909. május 8-án, Szentivánlaborfalván.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Most jelentek meg kiadásunkban a következők: Lovassági vezényszavak füzeté ára kötve 60 fill.
Kérdések és feleletek az illeték szabályzatból ára 40 fillér. Kérdések és feleletek az őrs gazdál-
szat kezelési utasításból ára 40 fillér.